

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director: N. C. SCHINA

COMITETUL :

D. NEGULESCU, Profesor la Facultatea a drept din București
 G. PLASTARA, GR. CONDURATU, V. ANGHELOVICI, ALEX. CERBAN, ALFRED JUVARA
 par. la Facultatea de Drept, Consilier la Curtea de Apel, Dr. în Drept din Paris, Dr. în Drept din Paris, Dr. în Drept din Paris
 din București, din București, Judecător Tribunalul Ilfov, Profesor Universitar, Avocat
 Secretar de Redacție: E. C. DECUSARA, Dr. în drept din Paris, Șeful Statisticii Judiciare

ABONAMENTUL

Un an p. Băne, Case Comerc. și Autorit. 200 lei
 „Registrați și Avocați” . . . 120 „
 6 luni prețul cel de sus pe jumătate

APAKE ODATA PE SAPTĂMANA
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5

Lângă Palatul Justiției

— TELEFON 13/29 —

SUMAR

— „Curierul Judiciar” corespondent al ziarului juridic „La Loi” din Paris;
 — A Monsieur la Directeur du Journal quotidien „La Loi” Paris, par Mr. N. C. Skina;
 — La réforme d'état civil en France par Mr. le Dr. Edouard Lévy;

JURISPRUDENȚA :

— Înalta Curte de Casație s. I: Maria Predescu și Ana Rosetti cu Primăria Capitalei. (Cui trebuie cerută plata rechizițiilor făcute în natură de puterea ocupantă pentru trebuințele armatei sale ?)
 — Idem: Barbu Anghel Badea cu Maria Marcu. (Dreptul la indemnizații și pentru deținătorii precari cari au construit, plantat etc. pe terenul alina. Art. 494 c. civil);
 — Casație s. II: Fabrica de Zahăr Roman cu Coli Zamfirescu și Banca Agricolă. (Condițiunile cerute pentru subrogarea legală a creditorilor cari plătesc altui creditor ce are preferință. Art. 1108 al. 1 c. civil);
 — Casație III: C. Papadopol Calimach cu Ministerul de Domenii. (Dacă ordinul dat de puterea executivă unei instanțe administrative, constituie un act de autoritate ?)
 — Curtea de apel Constanța: C. N. Iuca cu Ana D. Zisu și Eliza G. Ureche. (Despre nulitatea relative. — Art. 952 și 1231 c. civ. — Fidejuciu. — Promisiunea de ipotecă. — Valabilitatea ei prin simplul consimțământ);
 — Trib. Turda: Ana Nilsen cu George Floran. (Soț dispărut. — Admisibilitatea divorțului după legea maghiară, cu o Notă de d-l E. C. Decusar);
 — Trib. Ilfov s. II: Ecaterina Irimescu cu Eugenia Georgescu. (Proprietarul poate cere evacuarea imobilului închiriat în timpul ocupației de o persoană neautorizată, chiar dacă actul acestuia poate fi calificat gestune d'atacieri);
 — Trib. Dorohoi: Maria Hangu cu Măndică Rășanu. (Dacă pe calea contestației la sechestrul asigurător se poate pune în discuțiunea valabilității titlului ca a motivat sechestrul ?) cu o Notă de d-l avocat S. Soriban;
 — Comisiunea arbitrală a Jud. Ocol Urban Craiova: Col. Ion Lăpucșu cu Dumitru Vasilescu. (Proprietarul care nu și-a îndreptat cererea sa pentru un spor de chirie mai mare de 40% sau 75% înaintea Comisiunii în termen de o lună, nu poate s-o susțină în cererea chiriei pentru stabilirea chiriei, la care se aplică sporul) cu o Notă de d-l avocat Dem. D. Stoicescu.
 — Bibliografii și recenzii.

Rezumatul jurisprudenței Curților de apel și Casație

— Apel I: Contract de locațiune. Spenul. Subînchiriere. Asociațiune. Desființarea contractului de sublocațiune ipso facto. Decret-lege No. 1420/320.
 — Apel II: Avocat. Pedepsea disciplinară. Intrarea în cadrul decretului de amnistie No. 2009 din 1920.
 — Apel III: Contract de locațiune Recurs. Casare. Tribunalul reține afacerea în prima instanță. Există dreptul de apel? Soluție afirmativă.
 — Apel IV: Obligațiuni de a face sau a da. Neexecutarea lor. Se pot cere și dobânzi la suma evaluată ca daună? Soluție negativă.
 — Casație I: 1. Contract de locațiune. Obligațiunile locatarului. Neexecutarea lor. Punere în întârziere. — 2. Constituționalitatea Decretelor-legi.
 — Casație II: Delict de acaparare. Apel făcut de procuror. Termenul în care se declară ?
 — Casație III: Funcționar telegrafo-poștal. Punere din oficiu în pensune în interesul serviciului. Aprecierea administr. super.

«CURIERUL JUDICIAR» corespondent al
ziarului juridic cotidian «La Loi» din Paris.

Ziarul juridic cotidian „La Loi” ce apare la Paris, în dorința de a stabili o legătură cât mai strânsă și mai continuă între presa juridică română și cea franceză, a agreat propunerea ce i s'a făcut ca Curierul Judiciar să devină corespondentul său și, ca urmare, în numărul său dela 14 Septembrie curent, aducând elogii Revistei noastre și directorului său și adresând mulțumirile sale distinșului nostru colaborator d-l Avocat I. Cohen, se exprimă astfel:

„Tout le monde est au courant du développement que prend la Roumanie et de l'avenir qui l'attend.

„Ce pays qui a tant de liens avec le notre a déjà fait de fréquents emprunts à notre législation, et en fera sans doute plus encore. Aussi avons-nous tout intérêt —

— indépendamment dela sympathie — à suivre son évolution.

„Une importante publication juridique, le Curierul Judiciar, de date très ancienne paraît à Bukarest sous la haute direction de M-r. N. Skina, ex-président de la Cour d'Appel.

„M-r Joseph Cohen, avocat et membre du comité de direction à la Société du Journal, a bien voulu nous rendre visite et nous demander de l'agréer comme correspondant en Roumanie. Son intention est de créer un lien constant entre la presse judiciaire française et la presse judiciaire roumaine.

„Nous ne pouvons qu'accepter, avec le plus vif empressement, une telle proposition. Nous sommes convaincus qu'elle donnera des résultats très utiles à nos lecteurs et aussi à notre pays”.

Directorul nostru răspunde în chiar acest număr și în limba oficială d-lui Director al ziarului „La Loi” exprimându-i recunoștința noastră pentru interesul ce ni-l poartă și pentru atențiunea cu totul specială și caracteristică francezilor ce ne-o acordă, făcându-se ecoul sentimentelor de care Franța este animată față de țara noastră.

Vom căuta tot d'acum să fim la înălțimea distincțiunii ce ni se face, vom întreprinde cât mai des posibil o corespondență cu acest jurnal, publicând la rândul nostru și articolele juridice, politice sau sociale ce ni se vor trimite și cari, suntem încredințați, vor contribui să strângă tot mai mult legăturile de afecțiune și interes ce le avem față de Franța.

Vom fi dar de astăzi înainte în contact cu acest cotidian, — a cărui valoare științifică este apreciată de o potrivă în Franța ca și în România, — grație d-lui avocat I. Cohen

și profităm de această ocaziune a-l felicită pentru inițiativa laudabilă ce a luat și care îi face cea mai mare onoare, aducându-i în același timp și mulțumirile noastre.

„Publicăm în acest număr și imediat după scrisoare pe care directorul nostru o adresează directorului ziarului „La Loi” și importantul articol al d-lui Edouard Levy, eminentul jurist și colaborator al acestui ziar, care tratează despre actele de stare civilă, incredințafi fiind că cititorii noștri îl vor aprecia la adevărată și exactă lui valoare.

CURIERUL JUDICIAR

A Monsieur le Directeur du Journal quotidien

„LA LOI”

PARIS.

C'est avec reconnaissance que nous avons appris le bienveillant accueil fait à la demande de M-r Joseph Cohen, notre distingué collaborateur, pour que notre Revue, datant de 27 ans, devienne un correspondant de votre journal quotidien. Nous vous remercions de l'honneur que vous nous faites et nous ferons tout pour nous en montrer dignes et cela d'autant plus que cette sorte de collaboration ne peut que resserrer les liens de sympathie et même d'intérêt que nous avons pour notre sœur aînée : la France. Personnellement, en 1906, j'ai proclamé à Jassy la nécessité d'un rapprochement plus étroit entre notre pays et la France dans une conférence faite à l'Université de la Capitale de la Moldavie et la „Gazette des Tribunaux” de Paris, en Janvier 1906, s'est fait l'interprète des sympathies françaises pour notre pays. Je crois devoir citer en note l'article en question pour bien démontrer quels sentiments la France nourrit pour la Roumanie et combien elle se sent heureuse de l'entente existant toujours entre les sœurs latines. ¹⁾

1) Gazette des Tribunaux, 12 Janvier 1906. Bibliographie. L'influence prépondérante de la France dans les temps passés et modernes, par N. C. Skina, président du Tribunal de Iassy.

Parmi les pays d'Europe, il en est peu où l'influence française soit plus favorablement accueillie que dans la Roumanie. L'origine latine de la Roumanie y est, certes, pour beaucoup. Puis, la langue française y est parlée couramment, aussi bien, comme on l'a dit, «dans les hôtels des boyards que dans les comptoirs des marchands».

Les jeunes Roumains viennent de préférence compléter leurs études à Paris, où réside, presque à poste fixe, une colonie roumaine, nombreuse et distinguée.

Des rapports très étroits existent donc entre la France et la Roumanie. Dans une conférence qu'il a faite, le 11 décembre dernier, à l'Université de Jassy, au bénéfice de l'Alliance française, M. Skina, président du Tribunal de Iassy, les voudrait développer et resserrer encore.

L'éminent magistrat est un ami sincère et enthousiaste de la France. A lire son remarquable discours, on le croirait né sur les bords de la Seine, tant son style est correct, et tant est grande sa connaissance de notre littérature.

Pour lui, la France est la sœur aînée de la Roumanie; sœur qu'on ne saurait trop admirer et suivre, dont il convient de rechercher les conseils et l'appui, afin de pouvoir toujours davantage faire progresser et prospérer le jeune royaume roumain.

Il est touchant d'entendre, à l'autre bout de l'Europe, parler en termes si flatteurs et si convaincants de notre nation. M. Skina s'est attaché à montrer que, quoi qu'on dise, l'influence française est encore dans le présent et sera dans l'avenir ce qu'elle fut dans le passé, toujours prépondérante au point de vue de la civilisation et de l'humanité.

Oui, s'est-il écrié, je crois que l'influence universelle de la France, par sa langue, par sa science, par son action politique, par ses intentions pacifiques et désintéressées, est ap-

pelée, dans l'avenir, à exercer un rôle prépondérant sur l'action mondiale.

Les liens qui nous unissent à notre sœur aînée datent de bien des siècles; car, outre la même origine latine, nous avons combattu ensemble depuis la bataille de Chalons-sur-Marne contre les Huns d'Attila jusqu'à cette terrible guerre contre la barbarie teutone. Au reste l'influence si bienfaisante de la France a porté chez nous de tels fruits que la langue française est connue de tous les Roumains et parlée couramment par la plus grande majorité d'entre nous. Un autre titre vient s'ajouter à notre gratitude pour votre pays puisque, lors de la fondation de l'établissement du royaume de Roumanie, notre premier soin a été de copier presque textuellement le code Napoléon, parce que, entre toutes les lois qui régissent les autres pays, il s'est trouvé le mieux adapté à nos origines, à nos coutumes et à nos besoins. Pendant bien des années, il est resté sans aucun changement, sinon celui qui a été introduit en 1906 dans le statut personnel. Or, comme c'est la question principale à laquelle nous vous attachons en ces moments et comme nous désirons, ainsi que vous, que ce statut personnel devienne international, nous ne doutons pas un instant que la Roumanie ne se joigne à l'Italie, la Suisse, la Suède et la France pour l'unification de la législation en pareille matière. En effet, depuis la promulgation du Code Napoléon, les temps ont changé, disons même, se sont précipités et les conditions ne sont plus les mêmes qu'il y a un siècle. Les distances n'existant plus, les nations se déplacent, voyagent, se mêlent, s'établissent les unes chez les autres et il en résulte un certain chaos, lorsque le statut personnel n'est pas assez nettement défini.

Un statut international s'impose donc pour mille raisons, non seulement pour les pays qui viennent d'en approuver l'idée; mais encore pour le monde entier, puisque désormais le contact devient journalier et de plus en plus facile. Nous ne pouvons donc que féliciter Mr. Bruman, Conseiller d'Etat, président de la Commission de l'état civil instituée au Ministère de la Justice, de l'initiative qu'il a prise, des moyens qu'il a employés et de la haute science juridique qu'il a mis à la disposition d'une idée si précieuse et si nécessaire qui a été suivie par les pays dont j'ai fait mention et dont le journal „La Loi” se fait le protagoniste autorisé.

Nous aussi, sentant depuis longtemps la nécessité d'une telle législation à cause des pays si divers qui nous en-

pelée, dans l'avenir, à exercer un rôle prépondérant sur l'action mondiale.

A l'ardeur de ces accents, on sent que l'auditoire était ému à l'unisson de l'orateur; et, dans la salle de l'Université, se pressait, hommes et femmes, toute l'élite de la population de Iassy.

M. Skina a terminé en faisant appel à la France pour guider la Roumanie dans l'évolution qui lui reste à faire en vue d'accroître sa situation commerciale, économique, voire même politique.

Notre grande sœur latine, a-t-il ajouté, voudrait-elle répondre au vœu unanime de la nation roumaine? Je réponds oui, car nous avons foi en elle et nous l'aimons de tout notre cœur.

Puisse ma voix trouver un écho patriotique, dans la Presse «la plus haute expression de l'esprit humain», pour propager au loin les sentiments roumains à l'égard de la France! Puisse ma voix aller au delà des monts vibrer au cœur de ce cher et doux pays de France qui dit... depuis si longtemps, sans qu'on l'ait bien compris: «J'aime qu'on m'aime quand j'aime et qu'on m'aime comme j'aime».

En s'exprimant ainsi, M. le président Skina s'est fait l'écho des sentiments que nourrit envers nous le monde judiciaire roumain. Nous sommes heureux d'avoir l'occasion de le remercier et de l'assurer de l'intérêt, si cordial et si vrai, que nous professons, de notre côté, pour le plus bel avenir de la Roumanie.

vironnent, nous avons cherché quel pourrait être le moyen le plus efficace pour modifier, au mieux de nos intérêts, les différents articles touchant le statut personnel et, malgré une modification de 1906, nous constatons qu'il y a beaucoup mieux à réaliser pour que cette législation soit complète et s'adapte aux divers besoins de notre pays. Nous vous remercions de l'envoi du formulaire général des actes de l'état civil adopté par la commission de l'état civil instituée au Ministère de la Justice qui résume d'une manière si complète et si nette ce que les maires des Communes doivent avoir toujours sous les yeux pour la simplification et l'unification des formules à employer dans les actes de l'état civil. Le *Courrier Judiciaire*, le propagateur autant qu'il sera en son pouvoir, persuadé que nos concitoyens ne peuvent en retirer que les plus grands fruits. A votre exemple. L'officialité ne manquera pas, nous l'espérons et nous le désirons, d'instituer elle aussi une commission de l'état civil qui calquera les fruits des travaux de la commission française et l'imposera en temps et lieu. Le *Courrier Judiciaire*, n'en doutez pas, ne manquera pas d'insister pour que la réforme se généralise, s'estimant très heureux d'avoir procuré à la Roumanie un progrès dans ce sens et d'être le trait d'union, promouvant la belle idée française pour la simplification et l'unification des formalités des actes de l'état civil.

Publiant tout d'abord l'article si judicieux de Mr. Edouard Lévy, votre distingué collaborateur, je me réserve de vous envoyer prochainement une étude spéciale sur notre législation en cette matière, de vous signaler les lacunes qui y existent, les modifications qui pourraient y être apportées de manière à arriver, comme il est à désirer et comme Mr. Lévy le démontre si péremptoirement, à l'internationalisation du statut personnel.

En terminant, Monsieur le Directeur, j'ose vous prier de nous donner quelques indications précieuses pour marcher parallèlement au but général que vous poursuivez et, dès maintenant, veuillez agréer avec nos remerciements, l'assurance de toute notre gratitude.

N. C. SKINA

Directeur du «*Courrier Judiciaire*»

Bukarest, 29 Septembre 1920

La réforme de l'état civil en France

Le code civil a été promulgué le 30 ventôse an XII, mais chacune des 36 lois qui le composaient avait déjà été promulguées successivement. Le titre „*Des actes de l'état civil*“ (art. 34 à 101 inclus) était en vigueur depuis le 21 ventôse an XI (11 mars 1803): l'article 57 indique quelles doivent être les énonciations de l'acte de naissance, l'article 76 celles de l'acte de mariage, et l'art. 79 celles de l'acte de décès. Il semblerait donc logique que, dès 1803, l'état civil eût été uniformément tenu et rédigé d'un bout à l'autre de la France. En fait, pendant plus d'un siècle, il en a été différemment, et cela pour plusieurs raisons.

Aucun modèle officiel de formules d'actes n'avait été arrêté par le Gouvernement: il existait bien une cinquantaine d'ouvrages, de caractères pure-

ment privé, qui, sous le titre de „*Guide des maires*“, „*Manuel des officiers de l'état civil*“, etc., donnaient des formules, mais les auteurs de ces petits livres étaient d'une culture juridique insuffisante.

D'autre part, les maires des petites communes avaient toujours peur de ne pas dire tout ce qui devait ou pouvait être dit, leurs actes étaient d'une longueur interminable, pleins de détails inutiles et empreints d'une solennité surannée. Parmi les énonciations dues à leurs scrupules excessifs, il en était même de préjudiciables aux intéressés.

Enfin, si le Code civil précisait les énonciations essentielles des actes, il n'en indiquait pas l'ordre; quand la mairie de Chartres, par exemple, recevait une expédition d'acte de naissance venue de Lille ou de Jonzac, tantôt la date de naissance était en tête, tantôt à la fin. Pour y chercher un renseignement, il fallait lire tout l'acte.

Dans ces conditions, deux réformes s'imposaient: simplification et unification des actes de l'état civil.

* * *

A différentes reprises, au cours du XIXe siècle, le ministère de l'Intérieur avait promis aux maires un Formulaire général de l'état civil, mais n'avait jamais tenu parole.

En 1911, le Garde des Sceaux nomma une commission de l'état civil, dont le président fut M. Léon Bruman, Conseiller d'Etat. Cette commission élaborait un *Formulaire général*, dont la première édition parut en janvier 1913 et la seconde en avril 1920.

La Commission de l'état civil, depuis 1911, n'a jamais interrompu son fonctionnement, même pendant la guerre: elle recherche sans cesse toutes les améliorations possibles et elle peut s'enorgueillir des témoignages de satisfaction qui lui sont venus de toutes parts. Les formules simples et courtes qu'elle a élaborées sont aujourd'hui employées dans toutes les mairies de France et, si on voulait revenir à l'ancien état de choses, il est certain que l'on se heurterait à une résistance générale.

* * *

Mais il ne suffisait pas de simplifier les formules, il fallait aussi modifier le code civil lui-même. La Commission fut saisie par le Garde des Sceaux de l'étude de différents projets de loi, elle émit également des vœux, elle fit la critique d'usages jugés par elle défectueux d'après les observations et les plaintes qui lui étaient adressées par les mairies, et c'est à son initiative ou, tout au moins, à son inspiration que nous devons toute une série de réformes réalisées au cours de la guerre. Nous ne citerons ici que les trois principales:

1° — les lois des 30 septembre 1913 et 18 avril 1918, qui ont organisé la rectification par

voie administrative des actes de décès des militaires et marins;

2° — la loi du 9 août 1919, sur le mariage;

3° — la loi du 20 novembre 1919, sur les jugements et actes d'état civil.

Dorénavant, la légalisation des actes de l'état civil est supprimée, les témoins des mariages sont au nombre de deux, les publications de mariage n'indiquent plus la filiation des futurs époux, les gens qui se marient pour la seconde fois n'ont plus besoin, passé 21 ans, du consentement de leurs père et mère, la transcription des jugements sur les registres de l'état civil est limitée au dispositif, il n'est plus question dans les actes de naissance de la présentation de l'enfant à l'officier de l'état civil, un mari et sa femme peuvent être témoins dans le même acte, etc., etc.

On s'est plaint, il est vrai, que ces réformes fussent trop fréquentes et trop fragmentaires. On préférerait une réforme d'ensemble, unique et définitive. Il est certain que ce dernier procédé troublerait moins les habitudes des officiers de l'état civil, mais, hélas! les réformes d'ensemble aboutissent rarement dans notre Parlement.

Il est beaucoup plus facile de faire passer, sans discussion, au début d'une séance, une petite proposition de loi, portant sur quelques détails, que de provoquer la discussion d'une grande loi, surtout si cette loi n'a pas de caractère politique ou budgétaire. Les Chambres s'intéressent médiocrement aux questions de droit civil, et il vaut mieux obtenir des résultats partiels et successifs que de demeurer dans un *statu quo* routinier.

Actuellement un mouvement d'opinion très net se dessine en faveur de trois réformes, qui seront peut-être les dernières:

1° l'abaissement de 30 à 25 ans de l'âge à partir duquel ceux qui se marient pour la première fois n'auront plus besoins du consentement de leurs père et mère;

2° la suppression des publications de mariage;

3° la suppression des deux témoins de l'acte de naissance et du second déclarant de l'acte de décès (système suisse).

Tous les journaux municipaux en parlent et sollicitent les adhésions de leurs lecteurs; des Conseils généraux ont émis des vœux favorables; des députés et sénateurs sont prêts à en prendre l'initiative. Ces trois questions seront prochainement posées, ce qui ne veut pas dire, d'ailleurs, qu'elles seront prochainement résolues.

EDOUARD LÉVY

docteur en droit

Paris, Septembre 1920.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 5 Dec. 1919

Președinția d-lui G. V. BUZDUGAN, Președinte

Maria Predescu și Ana Rosetti cu Primăria Capitalei

Decizia No. 317

Rechiziții în natură făcute de puterea ocupantă pentru trebuințele armatei sale. — Cui trebuie cerută plata lor. — Art. 52 din convenția de la Haga.

Art. 52 din convențiunea de la Haga prevede că rechizițiunile în natură nu pot fi cerute comunelor și locuitorilor de către puterea ocupantă.

Curtea,

Asupra incidentelor ridicate de intimata Maria N. Predescu, relative la nulitatea recursului și inadmisibilitatea lui pe motiv că poartă semnătura grăntului Primăriei Capitalei și că este adresat Curții de Casație dela București, pe când dânsa era strămutată la Iași prin decret regal.

Văzând că rezolvarea ambelor incidente depinde de soluțiunea ce se va da fondului acestui proces;

Dispune:

A se pronunța asupra incidentelor ridicate odată cu fondul pricinii;

Deliberând,

Asupra motivului unic de casare:

«Violarea art. 52 din convenția dela Haga și exces de putere.

«Ambele instanțe de fond constată în fapt că intimata, d-na Ana Rosetti, la epoca ocupării orașului București de către armatele vrăjmașe locuia un apartament din palatul Monitorului Oficial, prin îngăduința sau toleranța Ministerului de Interne, ca acest local fiind proprietate a statului, aceste armate aveau drept să-l ocupe potrivit art. 53 din aceeași convenție, de fapt l-au ocupat, scoțând pe d-na Rosetti; că în sfârșit, în această situație, în unele de ocupație rechiziționând un apartament din imobilul situat în București B-1 Carol No. 17, proprietate celeilalte intimată d-na Maria N. Predescu și instalând pe d-na Ana Rosetti, comuna ar fi datorată să plătească acesteia suma de 1250 lei drept chirie pentru privațiunea de folosință încercată de d-na Maria Predescu, prin faptul ocupării acelei apartament, un anumit timp de către d-na Ana Rosetti;

«Evident că prin această procedură, judele de ocol și Tribunalul în Apel au violat art. 52 precitat, care prevede că rechizițiunile în natură nu vor fi cerute comunelor și locuitorilor, de către puterea ocupantă, care prevede că rechizițiunile în natură nu s-a dovedit cu nimic că cartiruirea d-nei Ana Rosetti, s'a făcut pentru trebuințele acelei armate, iar de alta, el însuși Tribunalul constată că acea cartiruire s'a făcut fiindcă apartamentul locuit de d-na Ana Rosetti în palatul Monitorului Oficial fusese ocupat pentru trebuințele trupelor vrăjmașe;

«Prin urmare, intrucât d-na Ana Rosetti locuia la acea epocă un apartament din acel palat, fără cauză legitimă, prin îngăduința Ministerului de Interne precum constată însuși Tribunalul, este evident că dintr-o toleranță nu se poate crea un drept, acela de a locui ori unde după isgonirea și în soseala comunei;

«Art. 52 din menționata convenție constituie o derogare dela dreptul comun, după care orice faptă a omului care, pe nedrept, căunează altuia o pagubă, obligă pe făptuitor la reparația pagubei, prin urmare este de strictă interpretare:

«Este cert că d-na Maria N. Predescu trebuie să fie despăgubită, însă paguba câtă să fie acoperită de cel care a căsunat-o, injust, fără drept, fără de lege, numai de el, adică de d-na Rosetti. Soluția dată de judele de ocol și de către Tribunal este și ilegală, este și încă;

Având în vedere că din sentința atacată rezultă că intimata Maria Predescu, a intentat acțiune contra Primăriei Capitalei și intimatelor Ana Rosetti, spre a i se plăti suma de 1250 lei, ce reprezintă privațiunea sa de folosința apartamentului din imobilul situat în B-dul Carol 17;

Că, judecătorul de ocol, statuând asupra acestei cereri, a respins ca nedovedită acțiunea față de Ana Rosetti și a admis pe aceea contra Primăriei Capitalei;

Că, ambele părți, făcând apel Tribunalul le-a respins, adoptând în totul motivele din cartea de judecată;

Că, pentru a da această soluție, instanțele de fond constată în fapt că: la epoca ocupării orașului București de trupele inamice, Ana V. Rosetti locuia prin îngăduința Ministerului de Interne, un apartament în Palatul Monitorului Oficial, că acel local fiind ocupat de armata străină, s'a rechiționat de inamic un apartament în casa din B-dul Carol 17 proprietatea Mariei Predescu, unde a instalat pe Ana Rosetti, iar în drept, motivează că întrucât apartamentul a fost rechiționat de trupele inamice spre a încartirui pe părata Ana Rosetti, în interesul armatei de ocupațiune, nu aceasta trebuia să plătească chiria cerută, ci Primăria Capitalei.

Având în vedere că în fața instanțelor de fond, recurenta Primărie a invocat același mijloc de apărare dedus astăzi în judecata acestei Curți prin motivul de casare;

Considerând că art. 52 din Convențiunea dela Haga, prevede că rechizițiunile în natură nu pot fi cerute comunelor și locuitorilor decât pentru trebuințele armatei de ocupație;

Că întrucât, în speță instanțele de fond constată că rechiționarea apartamentului dela Imprimeria Statului ocupat de părata Ana V. Rosetti, s'a făcut pentru trebuințele armatei de ocupațiune și că tot în acest scop s'a rechiționat și apartamentul reclamatei Maria Predescu, unde a încartiruit pe Ana V. Rosetti, bine au hotărât, când au obligat Primăria Capitalei, să plătească chiria acestui apartament;

Că constatarea instanțelor de fond, în această privință, raportându-se la chestiuni de fapt, este suverană și scapă controlului Curții de Casație, așa că motivul de casare este neintemeiat;

Că față de cele stabilite mai sus, urmează că ambele incidente să fie respinse, întrucât discutarea lor nu mai prezintă interes în cauză.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge.

NOTA REDACȚIEI.—Asupra acestei chestiuni a se vedea și Deciziunea Inaltei Curți de Casație și Justiție S. I-a No. 270/919, publicată în *Curierul Judiciar* No. 8—9 din 8 Februarie 1920, pag. 77.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 4 Iunie 1919

Președinția d-lui C. R. MANOLESCU, Președinte

Barbu Anghel Badea cu Marin Marcu

Decizia No. 102

Construcții, plantații făcute pe terenul altuia. — Indemnizații pentru terți. — Dreptul la indemnizații și pentru detentorii precari cari au construit, plantat etc. Art. 494 c. civil.

Nimic nu se opune ca prin analogie să se acorde și detentorilor precari, cari au făcut construcții, plantații etc., pe terenul deținut, indemnizațiile acordate terților de art. 494 c. civil.

Curtea, Deliberând

Asupra motivului III de casare.

«Violarea și reana interpretare a art. 494 c. c. pentru respingerea subsidiarului cerut. În adevăr să a făcut reparațiune la imobilul dăruit, apreciate prin expertiza ordonată de Tribunal la suma de 869 lei, instanța de fond imi respinge subsidiarul pe motiv că art. 494 cod. civ. nu se aplică atunci când e vorba de un deținător precar, ceea ce e cu totul antijuridic și în deplină contradicție atât cu art. citat cât și cu capitolul codului civil unde este trecut și unde nu se fac distincții între diferitele categorii de constructorii pe locul altuia, decât în raport cu buna sau reana credință a acestora».

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs, din care se constată că Barbu Anghel Badea a chemat în judecată pe intimată înaintea Tribunalului Ilfov secția IV-a. cerând a fi obligați să respecte donațiunea unui imobil din Com. Militari, ce i-a făcut Marin Marcu în mod verbal, iar în caz contrar, să i-l plătească 1600 lei valoarea construcțiilor făcute de el pe acest fond;

Având în vedere că instanțele de fond au respins acțiunea pentru motivul că, donațiunea nu produce efect decât dacă este constatată prin act autentic, conform art. 813 c. c. iar cererea subsidiară de a i se plăti valoarea construcțiilor au respins-o, pentru rațiunea că, numai un terțiu de bună ori rea credință poate invoca beneficiul art. 494 c. c., ceea ce nu se aplică când este vorba de un deținător cu titlul precar;

Considerând că este adevărat că art. 494 c. c. se ocupă de construcțiile, plantațiile și lucrările făcute de o a treia persoană pe locul altuia și regulează după considerațiuni de echitate indemnitatea pe care proprietarul trebuie să o plătească constructorului, după cum este de bună sau rea credință;

Considerând însă că nimic nu se opune ca prin analogie să se aplice dispozițiunile acestui articol și la alți posesori care nu sunt terți;

Considerând că detentorii precari, cum este în speță recurentul, făcând construcțiune pe terenul proprietății fără consimțământul acestuia și fără să fie în privința aceasta vre-o convențiune între dânsii, se găsește față de proprietar într-o situațiune anoloagă ca și a unui terțiu, și deci raporturile între dânsii urmează să fie regulate ca acelea dintre terțul constructor și proprietar;

Considerând că Curtea de Apel judecând în mod absolut că art. 494 c. c. nu este aplicabil la construcțiunile și lucrările făcute de un deținător cu titlul precar, a interpretat greșit acest articol;

Că, așa fiind motivul III de casare se găsește intemeiat și fără a mai intra în cercetarea celui de al IV motiv.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul și casază, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 14 Iunie 1920

Președinția d-lui G. STOICECU, Președinte

Fabrica de Zahar Român cu Cotin Zamfirescu, Banca Agricolă ș. a.

Decizia civilă No. 73

Subrogațiune. — Subrogațiune legală. — Condițiunile cerute pentru subrogațiune legală a creditorului care plătește altui creditor ce are preferință. — Art. 1108 al. 1 c. civil.

Pentru ca cineva, în urma achitării creditorului privilegiat, să fie de drept surogat în drepturile a-

cestuia, trebuie ca și dănsul, adică cel care a plătit, să fi fost creditor anterior plății.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d. consilier M. Bals;

Pe d. av. Eug. Herovanu în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-nii av. Poni, Armand Iliescu, Eugen Crăciun și Virgil Cölfescu, din partea intimăților, în combateri;

Deliberând,

Având în vedere că Ioan M. Veronas, arendașul moșiei Hodora din județul Iași, datorând mai multe sume de bani unor serii de creditori, parte din aceștia s'au adresat tribunalelor: Botoșani, Roman și Iași, cari au ordonat vânzarea averii mobilă aflată pe acea moșie; că suma de 134.577 lei, rezultată din vânzare, fiind împărțită de instanțele ce ordonasă executarea, s'au ivit mai multe contestațiuni la tablourile de distribuție, cari au fost judecate în urma conexării lor, de tribunalul Iași secția III, prin sentința No. 10 din 23 Iunie 1917;

Că între creditorii admiși și înscrși la tablou, fiind și Fabrica de zahăr Roman, ca privilegiată, cu suma de lei 46.388 lei pentru plata muncilor agricole efectuate pe moșie, mai mulți creditori au contestat această creanță, iar contestațiunea fiindu-le respinsă de tribunal, Curtea de Apel din Iași secția III, în urma apelului ce au făcut, a reformat sentința tribunalului și, prin decizia astăzi atacată, a respins cererea de înscriere la tablou a fabricii de zahăr Roman, motivând:

1) Că fabrica de zahăr nu poate fi subrogată în drepturile muncitorilor agricoli cari au efectuat muncile pe moșie, întrucât nu a dovedit că a plătit pe acei lucrători;

2) Că proba cu martori invocată, spre a dovedi efectuarea plăților, era inadmisibilă, fiind vorba de sume mai mari de 150 lei; și

3) Că chiar dacă s'ar dovedi că plătită suma pretinsă de recurență, totuși fabrica de zahăr nu se poate scoate ca subrogată în drepturile lucrătorilor, de oarece din actul de gaj cu imprumut prezentat de numita fabrică, Curtea constată că aceasta lucra, nu ca creditoră a arendașului Veronas, ci ca debitoare a executărei obligațiunei luată față de acesta;

Având în vedere că procuratorul recurenței a ridicat astăzi oral, în instanță, chestiunea prejudicială trasă din împrejurarea că apelul îndreptat de creditorul Cotin Zamfirescu era tardiv, de oarece fusese introdus peste termenul de 15 zile dela comunicare, prevăzut de art. 453 pr. civ. și, prin urmare, contestațiunea acestuia, respinsă de tribunal, fiind trecută în puterea lucrului judecat, nu mai poate face obiectul discuțiunei la cea de a doua instanță;

Văzând dispozițiunile art. 736, al. ultim pr. civilă;

Considerând că deși prin textul de mai sus se prescrie că nulitatea nepropusă la instanța de fond, se poate propune de dreptul înaintea Curții de Casație, ori de câte ori privește ordinea publică legală și nu cere o verificare de fapt, totuși, pentru ca asemenea chestiuni să poată face obiectul discuțiunei înaintea acestei Înalte Curți, este necesar ca partea ce o invoacă să formuleze în această privință un mijloc de casare, scris, în termenul prevăzut de art. 42 din legea organică a acestei Înalte Curți, ceea ce în speță nu s'a făcut;

Că, dar, incidentul fiind neintemeiat, cătă a fi respins;

Având în vedere că, prin mijlocul ultim de casare, recurența pretinde că instanța de apel ar fi violat dispozițiunile art. 1108 cod. civil, când a refuzat să admită subrogațiunea fabricii în drepturile lucrătorilor, de oarece susține că ne reprezentarea chitanțelor din partea acestora nu putea influența asupra faptului subrogării, ci numai asupra dovedirii creanței, iar din interpretarea clauzelor actului de imprumut pe gaj, intervenit între fabrica de zahăr și Veronas, interesează în cauză numai faptul că fabrica a achitat pe muncitori, fiind creditoare a lui Veronas și având interes de a-i plăti; că, dar, susține recurența, subrogația s'ar fi produs *ipso facto*, prin efectele legii, independent de orice alte stipulațiuni ale părților;

Văzând dispozițiunile art. 1108 No. 1 cod. civil;

Considerând că, potrivit acestui text, legea acordă, în primul loc, subrogația acelui care, fiind el însuși creditor ipotecar sau numai chirografar, plătește altui creditor ce are preferință; că de aici urmează că acel care plătește trebuie neapărat să fie creditor pentru ca subrogația legală să poată avea loc; că, dar, pentru a fi loc la substituirea unui creditor chirografar altuia privilegiat, este necesar ca ambii creditori să fie anteriori efectuării plăței;

Considerând că, în speță, Curtea de fond constată prin deciziunea sa că plățile muncilor agricole s'au efectuat de recurența fabricii în baza unui contract de imprumut cu gaj comercial, intervenit între fabrică și Veronas la 30 Mai 1914, prin care se stipula ca suma împrumutată să se plătească direct locuitorilor cari au executat pe trecut și vor mai executa în viitor acele munci; că plățile efectuate în baza celui act s'au făcut posterior încheierii lui;

Că, față cu această situațiune, fabrica de zahăr Roman, care achită sumele datorite de d. Veronas, ca mandatară a acestuia, nu devenea creditoare sa decât în momentul când efectua plățile lucrătorilor și când, prin urmare, creanțele acestor din urmă erau stinse;

Că, dar, nefiind vorba în speță de coexistența a doi creditori anteriori plăței, unul chirografar și altul privilegiat, fabrica de zahăr Roman nu s'a putut substitui în drepturile pe cari le aveau lucrătorii plățiți, întrucât condițiunile cerute de art. 1108 cod. civil nu sunt îndeplinite;

Că așa fiind, motivele I și II, cu privire la dovada plăței și proba cu martori ce a invocat la instanța de fond, rămân fără interes, iar recursul cătă a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 26 Mai 1919

Președinția d-lui AL. D. DOBRICEANU, Președinte

Constantin Papadopol Calimache cu Ministerul de Domenii

Decizia No. 167

Act administrativ de autoritate. — Ordin dat de puterea executivă unei instanțe administrative — Dacă el constituie un act de autoritate. — Soluție negativă. — Art. 5 § III lit. f, legea Curții de Casație.

Legiuitorul prin cuvintele «act administrativ de autoritate» prevăzut de art. 5 § III lit. f. din legea organică a Înaltei Curți de Casație, se referă numai la acele acte sau măsuri administrative, cari produc prin ele înșile un efect real și hotărâtor asupra drepturilor particularilor în raport cu autoritatea publică și cari n'ar putea fi di-

rămăte de cât numai pe calea excepțională a recursului în contencios.

Prin urmare, în speță, nu poate fi considerat ca act administrativ de autoritate, ordinul prin care Ministrul de domenii recomandă unei comisiuni de expropriere un anumit mod de a lucra, de arece un asemenea or în nu are nici un efect juridic și nu leagă întru nimic instanțele administrative sau cele de judecată, ci constituie numai o imixtiune în atribuțiunile lor, care, dacă cuprinde măsuri ilegale, poate fi îndepărtată de însăși instanța către care a fost adresată.

Curtea, deliberând,

Asupra incidentului de inadmisibilitate a recursului: Având în vedere că prin acest incident se aduce în discuțiune chestiunea de a se ști dacă un act al autorității executive prin care se comunică unei instanțe administrative cum e comisiunea județeană de expropriere, instrucțiuni sau ordine de modul cum trebuie să procedeze în lucrările sale, constituie un act administrativ de autoritate de natură să îndreptațescă pe cei preținși vătămați în drepturile lor prin demersul autorității, ca să atace actul ca ilegal, potrivit art. 5, T. III, lit. f, din legea Curții de Casație;

Considerând că prin acest text de lege, este adevărat, că legiuitorul din 1914 a acordat calea recursului direct în casație celor care se pretind vătămați în drepturile lor printr'un act administrativ de autoritate făcut cu încălcarea legii: că, însă, el nu a înțeles să se refere întrebându-l evintele caet administrativ de autoritate, de cât la acele acte sau măsuri administrative care produc, prin ele însăși, un efect real și hotărâtor asupra drepturilor particularilor în raport cu autoritatea, și care n'ar putea fi dărâmate sau înlăturate, ca ilegale, de cât prin această cale excepțională;

Considerând că ordinul prin care Ministrul de domenii ca autoritate executivă, recomandă unei comisiuni județene de expropriere, ca instanță administrativă, un anume mod de a proceda și de a interpreta legile și decretelor, nu poate fi considerat ca un act administrativ «de autoritate», căci prin el însuși nu produce nici un efect juridic, nu modifică și nu vatămă drepturile nici unei persoane, ci dă o simplă îndrumare, legalmente lipsită de orice caracter obligator pentru instanța către care se adresează; că acest act nu poate constitui de cât cel mult o imixtiune a puterii executive în atribuțiunile instanțelor de judecată, un demers care, întru cât recomandă o măsură ilegală, își găsește sancțiunea imediată în înlăturarea lui de către însăși instanța la care a fost adresat sau de cea superioară, după ordinea gradelor de jurisdicțiune instituite anume în această materie prin decretul lege din 15 Decembrie 1918;

Că, așa fiind, urmează că în speță, ordinul cu No. 1589/919 adresat de Ministrul de Domenii (casa centrală a cooperativei și improprietății) comisiunii III județene Brăhăsești, județul Tecuci, de a revizui lucrările sale privitoare la exproprierea moșiei Sârbi, ca proprietate a recurrentului, nu este un act de autoritate în înțelesul art. 5 T. III, lit. f. din legea Curții de Casație, ci un simplu demers sau recomandățiune lipsită de orice efect juridic;

Că dar, recursul îndreptat în contra acestui ordin cum și în contra rezoluțiunei puse de ministru pe o petițiune prin care recurrentul cerea să se revină asupra lui, este inadmisibil și cătă a fi respins ca atare;

Pentru aceste motive, Curtea, admite incidentul și respinge recursul ca inadmisibil.

CURTEA DE APEL DIN CONSTANȚA

Audiența dela 18 Octombrie 1919

Președinția d-lui G. L. DIMITRIU, Consilier

C. N. Iuca cu Ana D. Zisu și Eliza G. Ureche

Decizia civilă No. 22

Convenții matrimoniale.—Minoritatea uneia din părțile contractante.—Nulitate relativă.—Art. 952 și 1231 c. civ.

Fidejusiune.—Cauțiunea unei obligații anulabile pentru cauză de incapacitate.—Validitatea fidejusiunei. Excepție personală debitorului.—Art. 1653 al. 2 și art. 1631 c. civil.

Promisiunea de ipotecă.—Valabilitatea ei prin simplul consimțământ.

1) Nulitatea convenției matrimoniale, din cauza minorității uneia din părțile contractante, fiind o nulitate relativă, nu poate fi invocată decât de incapabilul, în favoarea cărui legiuitorul a creat o, conform principiului general admis în materie de convențiuni prin art. 952, dela care legiuitorul n'a derogat prin art. 1231 c. civil.

Prin urmare, nu se poate prevala de această nulitate decât la parte contractantă capabilă, nici terțul care a garantat plata dotei.

2) În principiu nu se poate cauțiuna decât o obligațiune validă, pentru că fidejusiunea nu este o obligație de sine stătătoare, ci este prin esența ei o obligație accesorie, a cărei existență este subordonată validității obligației principale.

Cu toate acestea legea permite, în mod excepțional, prin art. 1653 al. 2 c. civil. cauțiunarea unei obligații anulabile pentru cauză de incapacitate, cum de pildă minoritatea, pentru că legiuitorul presupune în acest caz. că dacă creditorul a cerut și obținut o cauțiune, a fost tocmai pentru a se pune la adăpostul riscului la care se expune, ca incapabilul să invoace incapacitatea sa.

3) Garantul nu poate opune creditorului excepțiunile ce sînt curat personale debitorului, cum ar fi excepția trasă din minoritatea sau incapacitatea debitorului.

4) Promisiunea de ipotecă, constituind o obligație de a face, ca este valabilă prin simplul consimțământ al părților, o asemenea obligație putînd fi luată în ori-ce formă și chiar în mod verbal, fără forme solemne care se cer numai pentru ipotecă, și debitorul poate fi constrâns să-și execute promisiunea sa în cazul când nu o îndeplinește de bună voie.

S'a ascultat d. avocat Isaia Ionescu pentru apelantul C. N. Iuca, în lipsa înstăișilor Ana D. Zisu și Eliza Ureche.

Curtea, deliberând:

Asupra apelului introdus de C. N. Iuca contra sentinței civile No. 157/915 a tribunalului Ilfov secția I civ. cor., apel trimis în judecată acestei Curți în urma casării deciziei civile No. 9 din 1916 a Curții de Apel din București secția IV, de către Înalta Curte de Casație secția I prin decizia No. 99 din 1919.

Având în vedere că prin sentința civilă No. 157 din 1915 a tribunalului Ilfov secția I c. c., s'a respins ca nefondată acțiunea intentată la 29 Noembrie 1910 de numitul apelant contra lui D. N. Zisu, acțiune al cărui obiect este de a se obliga D. N. Zisu, reprezentat acum prin moștenitorii săi Ana D. Zisu și Eliza G. Ureche, la plata sumei de 40.000 lei, pe care D. Zisu s'a obligat să o plătească ca dotă constituită de soția apelantului, fostă domnișoară Margareta Mărgineanu, la căsătoria ei cu apelantul C. N. Iuca, pretențiune completată în urmă, la 2 Noembrie 1911, printr'un supliment de acțiune în sensul de a se ordona, pentru garantarea

sumei de 40.000 lei, cu dobânda anuală de 2000 lei, luarea unei inscripții ipotecare asupra unor imobile ale lui D. Zisu, arătate prin declarația sub semnătură privată din 10 Februarie 1910, prin care acesta și-a luat obligațiunea de mai sus;

Având în vedere susținerile orale ale apelantului, precum și motivul de apel aflat în dosarul Curței de apel din București;

Având în vedere că se constată că, prin actul total autenticificat de tribunalul Ilfov s. not. sub No. 1446 din 10 Februarie 1910, d-ra Margareta Mărgineanu, azi d-na C. N. Luca, născută la 1888 în Ungaria, și-a constituit dotă, între altele, și suma de 40.000 lei numerar, stipulând regimul dotal; că, în aceeași zi, printr-o declarație sub semnătură privată, subserisă de dânsa și de D. Zisu, d-ra Mărgineanu declară că banii urmează să fie numărați de unchiul său D. N. Zisu, iar acesta declară că se obligă a număra suma arătată pe care numita și-a constituit-o dotă și a o garanta printr'un act de ipotecă asupra imobilelor sale din București, calea Văcărești 103, strada Păunilor No. 25—27 și str. Sculpturii No. 6;

Că, pe baza acestei obligațiuni, constatată prin actul sub semnătură privată din 10 Februarie 1910, intitulat «Declarațiune», soțul C. Luca a intentat procesul de față lui D. Zisu, cerând, între altele, ca acesta să fie obligat ca debitor principal sau cel puțin ca fidejutor, ca unul ce a garantat obligațiunea luată de d-ra Mărgineanu prin actul său dotal mai sus menționat;

Că tribunalul a respins în total acțiunea lui C. N. Luca, iar acesta a făcut apel contra sentinței tribunalului și susține prin motivul de apel că Zisu s'a obligat către dânsul ca garant pentru plata dotei;

Având în vedere susmenționata declarație din 10 Februarie 1910, care are următoarea cuprindere:

«Subsemnata Margareta Mărgineanu declară că deși în actul meu dotal autenticificat la No. 1446/910 azi 10 Februarie 1910 de tribunalul Ilfov s. not., că am numărat d-lui C. N. Luca suma de 40.000 lei (patru zeci mii), declar însă că acești bani nu s'a numărat de mine, ci urmează a fi numărați de unchiul meu d. D. N. Zisu, conform celor convenite mai jos;

«Subsemnatul D. N. Zisu, proprietar, declar și mă oblig ca suma de 40.000 lei (patruzeci mii), pe care d-ra Margareta Mărgineanu și-a constituit-o zestre prin actul dotal autenticificat la No. 1446/910 astăzi 10 Februarie 1910 de tribunalul Ilfov s. not., a număra și mă oblig a o garanta printr'un act de ipotecă pentru suma de lei 40.000 (patruzeci mii) în favoarea d-lui C. Luca asupra imobilelor următoare: casele din Calea Văcărești No. 103, strada Păunilor 25 și 27 și strada Sculpturii No. 6.

«Această ipotecă se va constitui pe termen de 5 ani cu venitul de 2000 lei anual».

Considerând că, analizând cuprinsul acestei declarații, se constată că d-ra Margareta Mărgineanu, stipulând dela unchiul ei D. N. Zisu, pentru viitorul ei soț C. N. Luca, plata sumei de 40.000 lei, D. Zisu s'a obligat să garanteze plata acestei sume cu venitul anual de 2000 lei pe care și-o constituie ca dotă d-ra Margareta Mărgineanu la căsătoria ei cu apelantul C. N. Luca și totdeauna Zisu a promis să garanteze plata printr'un act de ipotecă asupra unor imobile din București anume arătate în declarație;

Considerând că din termenii în cari este concepută această declarație, rezultă în mod neîndoios intențiunea lui D. Zisu de a garanta însăși executarea obligației luate de Margareta Mărgineanu, adică să plătească dota prevăzută în actul dotal, în cazul când ea nu s'ar

număra; că, prin urmare, obligația ce și-a luat Zisu are caracterul unei adevărate fidejusiuni;

Considerând că tribunalul, pentru a respinge pretențiunea lui C. N. Luca contra lui D. Zisu, s'a întemeiat în prim loc pe considerațiunea că convențiunea matrimonială făcută de Margareta Mărgineanu nu este valabilă, conform art. 1231 c. civ., din cauza minorității acesteia, care nu a fost asistată la facerea contractului dotal de tatăl ei, întrucât după legile ungare în vigoare, în ținutul unde s'a născut d-ra Margareta Mărgineanu, majoritatea se atinge când persoana a împlinit 24 ani, așa că numita la 10 Februarie 1910 era minoră; că, mai departe, argumentează tribunalul, această nulitate ar fi absolută și ca atare ea poate fi invocată de oricine ar avea interes, deci și de Zisu în speță; iar în al doilea loc tribunalul motivează că, întrucât obligațiunea principală a d-rei Margareta Mărgineanu nu este valabilă, urmează că nici fidejusiunea consințită de D. Zisu nu poate sta în picioare, ea fiind un accesoriu al obligațiunii principale;

Considerând, însă, că ambele aceste considerațiuni pe cari tribunalul își sprijină hotărârea sa, sunt neîntemeiate în drept;

Considerând în adevăr, în ce privește nevaliditatea convenției matrimoniale, din cauza minorității uneia din părțile contractante, că asemenea cauză de nulitate nu poate fi invocată decât de incapacibilul, în favoarea căruia legiuitorul a creiat-o, conform principiului general admis în materie de convențiuni prin art. 952 c. civ., principiu dela care legiuitorul nu a derogat prin art. 1231 c. civ.;

Considerând, dar, că în speță fiind vorba de o nulitate relativă, ca toate nulitățile ce rezultă din incapacitatea unei părți, minorul este singur în drept să se prevaleze de această cauză de nulitate, pe temeiul art. 1161 c. civ., iar nu și cealaltă parte contractantă capabilă sau terțiile persoane, cum este în speță D. Zisu, care deci nu poate opune creditorului C. N. Luca incapacitatea d-rei Margareta Mărgineanu;

Considerând, în ce privește validitatea fidejusiunii, că este adevărat că în principiu nu se poate cautiunea decât o obligațiune validă, pentru că fidejusiunea nu este o obligație de sine stătătoare, ci este prin esența ei o obligație accesorie, a cărei existență este subordonată validității obligației principale;

Considerând însă că legea permite, cu toate acestea, în mod excepțional, prin art. 1653 al. 2 din codul civil, cautiunea unei obligații anulabile pentru cauză de incapacitate, cum de pildă minoritatea, pentru că legiuitorul presupune în acest caz, că dacă creditorul a cerut și obținut o cautiune, a fost totuși pentru a se pune la adăpostul riscului la care se expune, ca incapacibilul să invoce incapacitatea sa;

Considerând, pe de altă parte, că după art. 1681 c. civ., garantul nici nu poate opune creditorului excepțiunile ce sunt curat personale debitorului, cum ar fi excepția trasă din minoritatea sau incapacitatea debitorului;

Având în vedere că, față cu aceste considerațiuni, chiar dacă obligația d-rei Margareta Mărgineanu ar fi nevalabilă din cauza minorității sale, conform legilor ungare, prin efectul aplicării statului personal, precum a hotărât în speță tribunalul, trebuie totuși a se decide că, întrucât obligațiunea luată de D. Zisu prin menționata declarație, are caracterul unei fidejusiuni, precum s'a arătat mai sus, intimați de azi: Ane D. Zisu și Eliza G. Urecho să fie obligați, în calitate de moștenitori ai lui D. Zisu, la plata sumei de 40.000 lei, cu venitul anual de două mii lei;

Considerând, apoi, că întrucât D. Zisu s'a obligat să garanteze plata acestei sume printr'un act de ipotecă, această promisiune de ipotecă constituind o obligație de a face, ea este valabilă prin simplul consimțământ al părților, o asemenea obligație putând fi luată în orice formă și chiar în mod verbal. Fără forme solemne, cari se cer numai pentru ipotecă, și debitorul constrâns să-și execute promisiunea sa în cazul când nu o îndeplinește de bună voe; că de oarece Zisu nu a făcut până în prezent actul de ipotecă ce se obligase să-l facă, urmează să se ordone luarea unei înscrisțiuni ipotecare asupra imobilelor arătate în declarația din 10 Februarie 1910 pentru suma mai sus menționată.

Pentru aceste motive redactate de d. Consilier Remus C. Benișache, Curtea admite apelul făcut, etc.

(ss) G. L. Dimitriu, C. Nacian, Al. Teodorescu, Remus C. Benișache.

Grefier (s) Et. Ciocoiu.

TRIBUNALUL TURDA

Audiența dela 30 Iulie 1920

Președinția d-lui dr. NICOLAE ILIESCU, Judecător
Ana Nilasan cu Gheorghe Florean

Divort. — Părăsire de domiciliu conjugal. — Soț dispărut. — Injoncțiune de a reintegra domiciliul conjugal. Nerespectarea ei. — Admisibilitatea divorțului. Art. 77 pct. c. din legea maghiară XXXI din 1894.

Unui soț, care a părăsit domiciliul conjugal și nu se știe unde-i dispărut, dacă i s'a făcut decizie (injoncțiune) de către Tribunal ca să reintegreze domiciliul conjugal și nu l'a reintegrat în termen de un an dela a 2-a publicare în gazeta oficială, soțul părăsit poate cere divorțul și da dispărutului un curator.

Tribunalul,

În procesul de divorț al reclamantei Ana Nilasan, cu domiciliul în Bandul de Câmpie, reprezentată prin avocatul Dr. Barothy István, contra părâtului Gheorghe Florean, cu domiciliul necunoscut, reprezentat prin curator Dr. Simandi István, intențat la 8 Oct. 1919 sub No. 898, Tribunalul, în urma dezbaterii dela 30 Iulie 1920, a adus (pronunțat) următoarea sentință:

Tribunalul, în virtutea art. 77 punctul b al legii XXXI din 1894, desface căsătoria celebrată la 24 Februarie 1889 înaintea preotului greco-catolic din Mezöband (Bandul de Câmpie), între reclamanta Ana Nilasan, domiciliată în Bandul de Câmpie și părâtul Gheorghe Florean, cu domiciliul necunoscut, pentru motivul determinat în zisa lege și în consecință, pe baza art. 83 din această lege, declară vinovat pe părât. Obligă pe ambele părți să plătească solidar curatorului Dr. Simandi Ștefan suma de 500 (cinci sute) coroane.

Ordonă ca sentința, după ridicarea la valoare de drept, (rămăsă definitivă) să se comunice ofiterului stărei civile din Mezöband și Parohiei greco-catolice din Mezöband, iar împreună cu copia notei de timbre să se comunice și percepătorului din Turda. Ia act de renunțarea părților la apel.

Motive:

La dezbateri reclamanta, prin extrasul matricolei de căsătorie anexat, a dovedit că părțile au încheiat căsătoria la 24 Februarie 1919 înaintea preotului greco-catolic din Mezöband (Bandul de Câmpie), iar cu cer-

tificatul No. 1946 din 25 Noembrie 1917 dela antistia comunală din Mezöband a dovedit că părâtul George Florean a plecat în America din 1914. că ultimul domiciliu comun a fost Mezöband, iar copilul Ioan Florean a murit.

Prin actele anexate la procesul acesta se adevărează că tribunalul, în urma rugărei reclamantei înregistrată la No. 1917 din 6 Ianuarie 1918, a dat decisiu și publicăția No. 20 din 11 Ianuarie 1918, provocând pe părât ca să restituie viața conjugală (să reintegreze domiciliul conjugal) în termen de un an dela a 2-a publicăție în ziarul oficial.

Reclamanta a dovedit că s'a publicat aceasta în ziarul *Budapesti Közlöny hivatalos értesítője* dela 6 și 7 Februarie 1918, iar cu certificatul No. 1183 Martie 1918 dela antistia comunală Mezöband a dovedit că părâtul n'a restituit viața conjugală.

Conform acestei stări de fapt, reclamanta a cerut desfacerea căsătoriei, în baza art. 77, p. b al legii maghiare XXXI din 1894, care spune: «Dacă sotul care a stricat conviețuirea conjugală are deja un an dela părăsire și e în loc necunoscut, și dacă a fost provocat prin tribunal ca să restabilească conviețuirea conjugală în termen de un an dela a 2-a publicăție în Gazeta oficială și n'a restituit, sotul părăsit va putea cere divorțul, dându-se dispărutului un curator».

Curatorul părâtului n'a dovedit că pe reclamantă a părăsit-o din vina ei sau că din vreun motiv legal n'a satisfăcut decizului prin care s'a ordonat restituirea vieții conjugale. Încercarea de împăcănire n'a reușit. Tribunalul, pe baza art. 85 al legii maghiare din 1894, declară de vinovat pe părât și desface căsătoria din vina părâtului.

Dispoziția referitoare la speșele procesului se bazează pe art. 425 și 426 pr. civ. maghiară, iar comunicarea sentinței ridicată la valoare de drept oficiilor amintite în dispozitiv, se bazează pe art. 67 al legii XXXIII din 1894.

Judecător (s) Dr. Nicolae Iliescu-Bărlad.

NOTA. — Publicăm această sentință a Tribunalului Turda (Transilvania) dată în materie de divorț.

Spre deosebire de legea noastră (codul civil), legea maghiară XXXI din 1894 asupra divorțului, prin art. 77, p. b, admite divorțul chiar în cazul de absență a unuia din soți, dacă după ce s'a făcut decizie (injoncțiune) sotului dispărut de către tribunalul domiciliului sotului părăsit, în timp de un an dela a doua publicăție în Gazeta oficială, cel dispărut n'a reintegrat domiciliul conjugal sau n'a arătat motivele legale cari l-au împiedicat sau îl împiedică ca să se conforme decizului.

Trecut acest termen, soțul părăsit poate cere divorțul și tribunalul poate numi un curator celui dispărut pentru administrarea averii.

Credem că această dispozițiune fericită din legea maghiară va trebui să fie introdusă și în legea noastră, cu ocaziunea unificării legislațiunii civile, fiind că multe anomalii ar fi înlăturate în cazul absenței unuia din soți.

E. C. DECUSARA.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA II CIV. COR.

Audiența dela 25 Mai 1920

Președinția d-lui T. DOBRESCU, judecător

Ecaterina Irimescu cu Eugenia Georgescu

Jurnal No. 9254 bis

Contract de locațiune. — Închirierea făcută de un negotorium gestor în timpul ocupațiunei — Cerere de evacuare. — Asimilarea negotorului gestor cu administratorii sau curatori forțați. — Art. 5 al. 6 din Decretul-lege 1420/1920.

Proprietarul poate cere evacuarea imobilului în hiri în timpul ocupațiunei de o persoană neautorizată, chiar dacă actul acestuia poate fi calificat gestiune de afaceri.

Tribunalul,

Asupra recursului făcut de Ec. I. Irimescu prin petiția înreg. la No. 6714/1920 în contra cărții de jud. No. 481/920 a Com. de arbitri de pe lângă jud. Ocol I București;

Având în vedere că din hotărârea atacată cu recurs rezultă că în timpul ocupațiunii și în lipsa recurenței din București s'a închiriat de către o mătușă a sa — fără a avea mandat — un apartament, proprietatea recurenței, din imobilul situat în București str. Rozelor No. 25, intimată Eugenia Georgescu, contractul de închiriere fiind expirat, s'a prelungit dela 25 Aprilie 1919 conform legii măsurilor excepționale;

în urma decretului-lege 1420 din 2 Aprilie 1920, Ec. I. Irimescu a cerut sus numitei comisiuni pe baza dispozițiilor art. 5 al. 6 de a dispune evacuarea apartamentului de către Eugenia Georgescu, cerere care a fost respinsă prin hotărârea No. 481/920 atacată cu recursul de față;

Având în vedere că com. arbitrală a respins cererea recurenței pe motiv că nu intră în cazurile prevăzute de art. 5 al. 6, care prevede dreptul proprietarului de a evacua pe chirie numai când imobilul a fost închiriat de către administratorii forțați instituți de puterea ocupantă, sau de administratorii ori curatorii numiți de autoritățile judecătorești române sub ocupațiunea inamică, pe când în speță este vorba de o închiriere făcută de un negotorium-gestor al reclamantei;

Având în vedere că pentru a vedea dacă închirierea făcută de un negotorium gestor nu intră în cazurile prevăzute în al. 6, urmează a examina motivele pentru care s'a admis a se numi administratori sau curatori și care este caracterul juridic a actelor săvârșite de către aceștia;

Avându-se în vedere că din cauza războiului o parte din populațiune nu se mai putea ocupa cu administrarea averii, fiind mobilizată, refugiată sau chiar dispărută și că interesele acestei populațiuni ar fi fost periclitate dacă nu s'ar fi însărcinat nimeni cu administrarea lor și prin Decretul No. 2791/1916 publicat în M. Oficial No. 180/916 s'a dat drept autorităților judecătorești a numi în urma cererii părților interesate și chiar din oficiu administratori provizorii care să îngrijească de bunurile celor mobilizați, iar pentru civili, pe baza principiilor stabilite prin art. 98 c. c. în cazul absenței prezumate, curatori, care să îngrijească de bunurile acestor prezumați absenți prin forța majoră a stărei de război;

Că una din obligațiunile acestor ad-torii provizorii sau curatori este aceea de a îngriji de bunurile ce le sunt încredințate ca niște buni proprietari, și a da socoteli de gestiune lor la încetarea stărei ce au determinat numirea lor;

Având în vedere că din dispos. art. 5 al. 6 din D. Lege din 2 Aprilie 1920 pentru regularea raporturilor dintre proprietari și chiriași, reese că s'a admis dreptul proprietarului de a evacua pe chirieșul ce deține un imobil închiriat dela ad-torii forțați, instituți de puterea ocupantă sau de ad-torii sau curatorii numiți de aut. române;

Cestiunea ce se pune este dacă se poate cere evacuarea de proprietar a unui chiriaș ce deține un imobil în cazul gestiunei de afaceri;

Având în vedere că gestiunea de afaceri este actul juridic prin care o persoană de voință, girează interesele altuia fără cunoștința proprietarului, obligându-se tacit a continua gestiunea ce a început și a o săvârși până ce proprietarul va putea îngriji el însuși (art. 987 c. c.) cum și a se comporta ca un bun proprietar pe tot timpul gestiunei (art. 989 c. c.);

Că acesta fiind caracterul gestiunei de afaceri, se vede clar că este o identitate perfectă cu instituțiunea creiată de legiuitor a ad-torilor provizorii și a curatorilor în ce privește rolul ce au de îndeplinit;

Că așa fiind, cu atât mai mult în cazul unei gestiuni de afaceri poate cere evacuarea unui chiriaș ce deține imobilul dela un negotorium gestor, a carui alege-re nu s'a făcut de nimeni, pentru apărarea intereselor celui mobilizat sau presupus absent, prin starea de forță majoră impusă de împrejurările războiului;

Că astfel este, reese din însuși dispozițiile art. 5 al. 6 din menționatul decret prin care legiuitorul a înțeles să dea dreptul proprietarului a intra în imobilul închiriat de alte persoane de cât el sau de mandatarul instituit de el;

Având în vedere că comisiunea arbitrală motivează prin hotărârea atacată cu recurs, că închirierea făcută de negotorium gestor a fost ratificată de către recurență într-o cât a primit chirie, dar adăogă că nici nu putea face altfel fiind obligatoare închirierea;

Având în vedere că potrivit gestiunii de afaceri ratificarea se face în cazul unei bune administrări obligatoare, dar în mod greșit s'a interpretat de către comisiune drept ratificare a contractului de închiriere faptul de a fi primit chiria, când aceasta reprezintă echivalența folosinței avută de către acel ce ocupă apartamentul;

Considerind că prin menționatul articol 5 al. 6 singura condițiune ce se cere ca proprietarul să aibă dreptul a pretinde să intre în imobilul închiriat fiind acela că imobilul să fi fost închiriat de către ad-torul provizoriu și curatorul numit de autoritățile jud. sau cum este în speță negotorium gestor, în timpul ocupațiunii dușmane, comisiunea arbitrală respingând acțiunea, a comis o violare de lege și că astfel fiind urmează a fi privit ca fondat recursul și admis ca atare;

Văzând și disp. art. 24 al. din D.-lege

Pentru aceste motive admite recursul făcut de d-na Ec. Mr. I. Irimescu prin proc. dl. adv. Al. Velescu contra cărții de jud. No. 481/920 a com. de arbitri instituită pe lângă jud. Ocol I Buc. pe care o casează.

(ss) T. I. Dobrescu; Al. Procopie Dumitrescu

Grefier (ss) St. Cornet.

TRIBUNALUL JUD. DORCHOL

Audiența dela 12 August 1920

Președinția d-lui C. SACHELARESCU, Judecător

Sentința civilă No. 219

Sechestru asigurător. — Contestație. — Art. 613 pr. civ.

Pe ca'e de contestație la un sechestru asigurător nu se poate pune în discuțiune valabilitatea titlu-

rilor ce au motivat sechestrul, căci se prejudecă fondul. Valabilitatea titlurilor trebuie discutată pe calea acțiunii principale.

S'a prezentat contestatoarea asistată de d. adv. S. Scriban și G. Tomaziu pentru intimată.

Tribunalul,

Asupra contestației făcute de către Maria Hanganu contra sechestrului asigurător aplicat asupra averii sale mobile după cererea creditoarei Mădăra Rășcanu;

Având în vedere susținerile și concluziunile părților și actele din dosar din care se constată următoarele: Prin petiția înreg. la No. Mădăra Rășcanu întendent acțiune cambială contra Mariei Hanganu pentru a fi obligată să-i plătească suma de 10,000 lei, ce-i datorște în baza a patru cambii..., concomitent... introduce o cerere de sechestrul asigurător... Contra acestui sechestrul Maria Hanganu face contestație...;

Având în vedere că în conformitate cu art. 613, al. I, pr. civ., orice alt creditor a cărui creanță exigibilă este constatată printr-un act scris, va putea, deodată cu chemarea în judecată pentru plata creanței sale, să pună un sechestrul asigurător pe mobilele datornicului său;

Considerând că, în conformitate cu acest articol, creditorul, odată cu cererea de sechestrul, trebuie să justifice întentarea acțiunii principale contra debitorului ca singura cale pe care și va putea valorifica dreptul său de creanță, ceea ce, în specie, creditoarea a făcut;

Considerând că pe calea extraordinară a contestației partea lezată va putea ataca sechestrul aplicat, dacă s'ar fi admis cu călcarea formelor stabilite de art. 613, al. I pr. civ., fără însă a putea pune în discuțiune chestiuni ce ar prejudeca fondul acțiunii principale intentate; or, în specie, contestatoarea susține că titlurile pe baza cărora s'a admis sechestrul sunt nule, fiind cambii emise în alb și neconținând formula bunului și aprobat cerută de art. 275 c. co., punând deci prin aceasta în discuțiune însăși valabilitatea titlurilor de creanță a creditoarei, ceea ce tocmai de domeniul acțiunii principale și, în consecință, în conformitate cu principiul enunțat, acest motiv urmează a fi respins;

Având în vedere al doilea motiv și anume că chiar dacă sechestrul subzistă, creditoarea să fie impusă la o cauțiune;

Considerând că spre deosebire de vechile texte, noul art. 613 pr. civ. nu impune la cautiune de cât pe creditorii ce nu au acte scrise constatatoare ale creanțelor lor, și cum, în specie, creditoarea Mădăra Rășcanu, în momentul cererii de sechestrul, a prezentat patru cambii sub semnătură privată protestate pentru neplată, cu drept cuvânt a fost dispensată de cautiune, căci dacă s'ar admite pe această cale a contestației că creditoarea trebuie supusă la cautiune, în mod indirect s'ar recunoaște nevalabilitatea titlurilor scrise prezentate, prejudiciind fondul acțiunii principale, ceea ce este inadmisibil și deci, în consecință și acest motiv e nefondat...;

Pentru aceste motive redactate de d. Supleant respinge, etc.

(ss) C. Sachelarescu; Octav Pienescu.

NOTA. — În 1912 Curtea de Casație a decis că pe cale de contestație la un sechestrul asigurător nu se poate discuta lipsa «bunului și aprobat» la o poliță, căci se prejudecă fondul pro-

cesului¹⁾. Tot așa a hotărât și tribunalul Roman în 1919, care pune principiul că pe calea contestației la un sechestrul asigurător nu se poate discuta forța probantă a actului ce a motivat sechestrul, căci altfel s'ar prejudeca fondul procesului.

Tribunalul Dorohoi, prin sentința ce adnotăm, consacră același principiu, astfel că regula de mai sus o putem privi ca definitiv și unanim consacrată de jurisprudență.

Din cele ce preced, vedem că singurul argument al jurisprudenței este teama de a nu se prejudeca fondul. Deci pe calea contestației nu te poți înscrie în fals în contra titlului, nu poți invoca prescripția, plata, nerecunoașterea semnăturii, etc., ci trebuie să accepți că, în principiu, din punctul de vedere al sechestrului asigurător, titlul e inatacabil.

Iată însă că proprietarii și chiriașii principali pot pune sechestrul asigurător fără să fie obligați a intenta o acțiune principală (Art. 610 pr. civ.). De asemenea, acei care au titluri autentice executorii pot face nu numai urmări, dar lua și măsuri de asigurare, căci dacă poți face o urmărire, poți cere și o măsură de asigurare (Art. 1173 C. civ., 20 L. aut.).

În aceste cazuri nu mai poate fi vorba de prejudecata fondului și, implicit, trebuie să se admită posibilitatea de a discuta nu numai măsura sechestrului asigurător în sine, ci însuși titlul ce i-a servit de bază.

În ultimul timp, jurisprudența pare a se fi fixat asupra regulii că jurnalul prin care se admite un sechestrul asigurător nu poate fi atacat decât pe calea contestației, nu a apelului conf. art. 104 pr. civ.²⁾ Pe calea contestației se poate, necontestat, discuta însăși valabilitatea titlului (Art. 400, 530 pr. civ.). Dealtmintearea, chiar dacă s'ar admite că atari jurnale sau încheeri pot fi atacate pe calea apelului, cel puțin în cazurile când sechestrul asigurător nu implică existența unei acțiuni intentate, nu văd nici un motiv serios care să se opună la discuțiunea titlului.

Din moment ce ești lovit prin un fapt juridic oarecare, trebuie, implicit, să se recunoască dreptul de a pune în discuțiune măsura luată, ceea ce rezultă din art. 66 pr. civ.

Soluțiunea care cere ca tot ce se referă la titlu să fie rezervat pentru fond, rămânând ca pe calea contestației să se judece numai sechestrul în sine și făcând din titlu un *noli me tangere*, ajunge la rezultatul că numai după ce ai

1) Cas. II, 283/912. *Curierul Judiciar* No. 20/913.

2) Sentința No. 67/919. *Curierul Judiciar* No. 59—60/920.

3) V. Studiul nostru în *Curierul Judiciar* No. 12/910. Trib. Iași, 28 Aprilie 1920, admite calea apelului contra jurnalelor de înființarea sechestrului asigurător, sentință confirmată de Curte, zica *Justiția*, No. 9—10/920.

câştigat definitiv procesul, te poți întoarce pe calea contestației spre a cere ridicarea sechestrului.

Lucrul judecat însă poate deriva și din o hotărâre dată pe calea contestației. Atunci de ce să nu se poată discuta titlul pe calea contestației la sechestrul asigurator? Dacă, pe această cale, se va decide, de ex., că polița e falsă, că acțiunea cambială e prescrisă, va fi lucru judecat și pentru fond. Când legea cere anumite condițiuni pentru admisibilitatea unui sechestr, nu poți pretinde că nu ai dreptul de a înlătura măsura luată, dovedind că lipsesc tocmai condițiunile necesare pentru admiterea sechestrului.

Dacă ar fi vorba de o circumscriere, aș înțelege-o numai pentru chestiunile de pur fond, ca prescripția, plata, novațiunea, etc. În aceste cazuri s'ar putea spune că sunt chestiuni de domeniul acțiunii principale. Când însă e vorba de titlul în sine, adică tocmai de ceea ce a motivat admiterea sechestrului, nu văd nici un motiv care să împiedice discuțiunea lui.

Sechestrul asigurator cerând anumite condițiuni de admitere, pe ce cale alta aș putea înlătura măsura, dovedind lipsa acelor condițiuni, decât pe calea contestației or a apelului, adică tocmai pe căile de atac admise în contra jurnalelor de de înființare a sechestrului asigurator?

Jurisprudența a primit acest mod de a vedea, când a decis că nu pot pune sechestr decât creditorii; că, după art. 1271 c. civ., dota se restitue la desfacerea căsătoriei, prin separația de patrimoniu și prin absența unuia din soți. Dacă căsătoria nu e desființată, soții fiind încă în divoț, obligația de restituire a dotei nu e încă născută; deci soția nefiind încă creditoare, nu poate pune un sechestr asigurator⁴⁾.

Judecând astfel, s'a discutat însuși titlul, nu forma lui, adică tocmai ceea ce ar fi format obiectul unei acțiuni în restituire a dotei.

ȘTEFAN SCRIBAN

Comisiunea arbitrală a Jud. oc. urban Craiova

Audiența din 3 Mai 1920

Carte de Judecată No. 9

Decretul-lege al chirilor din 2 Aprilie 1920. — Art. 6 Sporul mai mare de chirie. — Proprietarul trebuie să facă cerere în termen de o lună dela publicarea decretului.

Proprietarul, care nu și-a îndreptat cererea sa pentru un spor de chirie mai mare de 40% sau 75%, înaintea Comisiunii în termen de o lună dela publicarea Decretului, nu poate s'o susțină în cererea chiriei pentru stabilirea chiriei, la care se aplică sporul.

Proprietarul asistat de d-l avocat Gr. Căzănescu, chiriei de d-l avocat Dem. D. Stoenescu.

Comisiunea,

Asupra acțiunii de față:

Având în vedere actele și lucrările din dosar, precum și susținerile orale ale părților;

Având în vedere că obiectul acestui proces este de a se fixa prețul închirierii imobilului din str. Buzzești 19 închiriat de proprietarul Colonel Ioan Lupescu, chiriașul său Dumitru Vasilescu;

Având în vedere că această chirie potrivit art. 6 din decretul-lege din 2 Aprilie 1920 este aceea constatată la Sf. Dumitru 1915, că prin copia după contractul de închiriere depusă la dosar se constată că această chirie era în 1915 în suma de 1700 lei anual;

Că potrivit art. 6 din lege la această sumă urmează a se aplica sporul de 75% operație, din care rezultă suma de lei 2975 ce urmează a se plăti cu începere de la Sf. Gheorghe 1920, fiind vorba de chirie de comerț;

Că în ce privește pretențiunile proprietarului că față de situația și importanța imobilului ce i se cuvine o chirie mai mare de 75%.

Având în vedere că potrivit art. 6 din lege, pretențiunile proprietarului, urmasă să fie îndreptate în fața Comisiunii în termen de o lună dela publicarea decretului; că proprietarul nefăcând această cerere în termenul sus arătat, Comisiunea nu o poate ține în seamă.

Pentru aceste motive, stabilește prețul închirierii etc.

Președinte (s) I. A. Herescu.

Membrii (ss) N. N. Căciulescu, I. G. Rusu.

NOTA. — Noul decret-lege al chirilor din 2 Aprilie 1920 cu No. 1420 re-actat în grabă a dat loc la o serie numeroasă de interpretări variate și curioase.

Justiția, a avut ocazia, aproape zilnic și la fie care instanță să se pronunțe, chiar contrar, în diferite spețe.

Curierul Judiciar, în această privință a și publicat interesante articole.

Vom face și noi discuțiuni în jurul acestui decret, sub formă de note la diverse hotărâri, care ne vor fi aduse la cunoștință.

Hotărârea publicată mai sus este privitoare la art. 6.

Acest articol este privitor la sporurile de chirie, fixându-se un spor legal și obligator de 40% sau 75%, primul pentru imobilele destinate locuinței și secundul pentru imobilele destinate comerțului.

Fiindcă, însă din cauza «legii măsurilor excepționale din 1916» chiriile nu se puteau sporii peste chiria dela Sf. Dumitru 1915, noul decret-lege, mai prevedea un spor mai mare de chirie în favoarea proprietarilor.

Articolul, însă, pune o condiție: «ca asemenea cereri (pentru sporul mai mare de chirie) sunt inadmisibile, dacă nu vor fi făcute în termen de cel mult o lună dela publicarea prezentului decret-lege».

Înaintea Comisiei de arbitrii s'au discutat câteva chestiuni în jurul acestui articol, însă s'a evitat transcrierea lor în considerante. Era necesar să fie lămurite și motivate toate discuțiile.

Prima chestiune: Proprietarul trebuie să facă notificare pentru sporul mai mare?

Socotim, că art. 9 din decretul-lege prevede facerea unei notificări pentru sporul de chirie, prevăzut în art. 6 numai pentru sporul de 40% și 75%; pentru sporul mai mare decât aceste sume este suficientă o cerere înaintea comisii de arbitrii.

Secunda chestiune: Dacă proprietarul face notificare pentru sporul mai mare, care este valoarea juridică a acestei notificări?

a) Întru cât legea nu cere imperios facerea acestei notificări, dacă este făcută și chiriașul nu răspunde, nu se pot aplica, de loc, dispozițiile art. 9, care prevede și rezilierea. Acest caz nu este de cât pentru sporul de 40% și 75%. Pentru sporuri mai mari notificarea, este inoperantă.

b) Dacă chiriașul primește notificarea și introduce cerere la comisia de arbitrii — speța noastră — ca să se stabilească prețul chiriei, iar proprietarul, în termen de o lună n'a introdus cerere pentru un spor mai mare, credem, că înaintea comisii nu se poate discuta altceva de cât *sporul legal* de 40% sau 75% la chiria din Octombrie 1915, iar pentru *sporul suplimentar* nu se poate admite nicio discuțiune.

În cererea chiriașului, proprietarul nu poate pune concluziuni, dacă n'are și el o cerere în termen — aceasta este principiu.

Parlamentul la ratificarea Decretului-lege este obligat să redacteze lămurit acest articol.

Articolul are o frază: «Chiriașul va putea de asemenea cere reducerea sporului la comisia arbitrală, dacă va dovedi că este exagerat, în condițiile de mai sus», — care este introdusă sub dispoziția *sporului mai mare* de chirie. Aceasta da loc la discuțiuni.

S'a crezut, că dacă proprietarul a făcut notificare pentru un spor mai mare decât cel legal, chiriașul este obligat și el să introducă acțiune pentru reducere, iar dacă nu introduce, este obligat să plătească. Eroare! În aceste sporuri numai proprietarul este obligat să facă cererea.

Fraza privitoare la chiriaș nu are nici un rost în acest articol; socotim însă, că este în legătură cu art. 9, când face cerere pentru neacceptarea sporului legal.

Articolul 6 mai spune: «În caz când, după situația și importanța imobilului sau îmbunătățirilor ce i s'au adus, *proprietarul sau locatarul*» va socoti că i se cuvine pentru viitor, o sporire mai mare de chirie, va putea...». Nu înțelegem de loc de ce se zice proprietarul sau locatarul?

1) Acelaș cuvânt—surplus se găsește și în art. 11, care n'el în acel articol nu are nici un rost.

Acest cuvânt este inutil. Dacă ar fi locator, este un pleonasm, dacă este locatar este o imposibilitate. Trebuie deci să dispară acest cuvânt.

Mai găsim o redactare greșită, tot în acel articol privitoare la sporurile legale, că ele, «se aplică de o potrivă la toate închirierile, de ori cine, sub orice formă, și la orice dată ar fi făcută». Aceste cuvinte au dat loc la numeroase hotărâri în privința sporurilor la contractele anterioare lui Martie 1913 și la contractele în curs. 2) Aceste cuvinte trebuie să dispară din decretul-lege, cu ocazia ratificării lui.

De oarece Parlamentul actual va trebui să ratifice acest decret-lege, cerem, ca între primele decrete-legi, cari se vor supune discuțiunii să fie acesta, avându-se în vedere și celelalte două: No. 1058 din Martie 1919 și 4881 din Noembrie 1919. Parlamentarii să dea redactarea articolelor o formă, care să numai dea loc la interpretări greșite și să țină în seamă tot ce s'a discutat până acum, cunoscând că aceste trei decrete-legi, au fost supuse unei întinse discuțiuni în afara de Parlament.

Acest decret-lege va trebui să facă parte din seria decretelor-legi, care trebuie menținute, însă modificate și prezentat, parlamentului, singur, spre a fi discutat într-o vreme mai îndelungată.

Fîndcă sperăm, că se va discuta pe larg acest decret-lege socotim, că este necesar să discutăm:

Constituționalitatea comisii de arbitrii și utilitatea ei. Decretul-lege prin art. 14 institue «sub prezidenția judecătorului (de ocol urban) o *comisie arbitrală*, cu câte un reprezentant al proprietarilor și un reprezentant al chiriașilor».

Noi suntem de părere, că această comisie nu trebuia înființată.

1) Pentru că singuri judecătorii noștri natural, conform Constituției pot judeca aceste cereri. Trebuie să avem mare încredere în ei. În trecut, la noi au existat comisii de acest gen — conform codului de comerț, — anterior lui 1887, cari s'au desființat pentru anumite motive. Deasemenea au existat și după legea meseriilor, comisii dispărute azi.

2) Constituția are un text categoric, art. 104 care hotărăște: „Nici o jurisdicțiune nu se poate înființa decât numai în puterea unei anume legi.

Comisiuni și tribunale extraordinare nu se pot crea sub nici un fel de numire și sub nici un fel de cuvânt».

Or, în baza acestui articol comisia de arbitrii

2) Ne rezervăm dreptul a discuta curând și această chestiune.

din acest decret-lege este anticonstituțională.³⁾ Și nu se poate susține nici măcar că s'a modificat Constituția...! În atare caz, am cădea în *arbitrar*.⁴⁾

3) Comisiile de arbitrii sunt periculoase. Se pot discuta chestiuni de drept, pe cari numai judecătorul le poate cunoaște; în atare caz, el *singur* decide, cei doi membrii se supun voinței lui.

Sau cei doi membrii pot face *majoritate*, dând o hotărâre bazată numai pe chestii de fapt, care nu poate fi casată și creează... jurisprudență!

Suntem și noi pentru desființarea lor,⁵⁾ mai ales ca măresc haosul conflictelor isvorâte din contractele de închiriere, întru cât decretul-lege nu are de loc *precizie*⁶⁾ fiind *imperfect*.⁷⁾

Arbitragiul acesta nefiind o fericită inspirație cerem și noi desființarea lui, cât de curând, de odată cu modificarea decretului-lege în totalitatea lui.

DEM. D. STOENESCU

Avocat Craiova

3) C. Dissescu, *Cursul de drept public român*, București 1890, vol. II. drept constituțional, p. 768, ne spune: «Legiuitorul constituant prescrie acele tribunale extraordinare care nasc și mor cu pasiunea zilei...» «Dispoziția art. 104 este generală; ea nu distinge, și ea aplică în toate cazurile (în materie politică și în materie privată)».

—Pompiliu Ioanățescu, *Isbânda*, an. II, No. 469 din 23 Aprilie 1920 zice: «Decretul-lege asupra chiriilor trebuie imediat schimbat, iar cauzele de supus arbitragiului unei comisiuni — care ar fi o instanță de judecată inconstituțională, — trebuie să dispară odată cu comisia arbitrală».

4) Totuși, d-l G. Plastara, *Curierul Judiciar*, 1920, No. 26—27 p. 210 susține: «Ne găsim în prezența unui aspect nou al dreptului modern... Trăim vremea sindicatelor...»; dar față de Constituția noastră actuală *nemodificată* nici d sa nu rezolvă problema.

5) Deasemenea este anticonstituțională și *Comisia de speță*, înființată de Decretul No. 2969 din 10 Iulie 1919, cari va trebui desființată, despre care voi scrie cu altă ocazie.

6) Constantin Bucalbaş, *Adenăul*, An. 32 No. 11956 din 19 Aprilie 1920, spune: «... legea fuge de precizii și de dispozițiuni categorice spre a cădea în vag. Aproape toate cazurile sunt lăsate la disreția diferiților arbitrii cari, în diferitele oaze ale țării pot interpreta cazurile identice în feluri contrarii».

7) În *Vitorul* din 19 August 1920, an. XIII No. 3724 se găsește publicat un articol semnat San privitor la această problemă, care este la ordinea zilei. Se spun cuvinte adevărate, că «argumentele trase de lege, din pricina ei, de o malabilitate... în legea avocaților pricipuți devin o armă sigură. În această privință măna a dat cu totul alte rezultate decât cele exprimate în expune ea de motive pe care-l procedează».

Bibliografii și Recenzii

Statistea minieră a României pe anii 1913/914—1915—916. Prețul 20 lei.

Direcțiunea generală a Statisticei, publică sub îngrijirea d-lui Dr. I. Teodorescu, directorul statisticeii industriale, Statistica minieră a României pe anii 1913/914—1915/916. Din datele culese rezultă că producțiunea petrolului a crescut dela 1857—1913, dela 275 tone anual la 1.885.225 tone, iar după 1914 înregistrează o micșorare al căruia minimum este de 518.400 tone (1917). pentru ca în anul următor să crească iarăși la 1.222.582 tone în valoare de 183.387.000 lei.

După localități jud. Prahova a contribuit pe exercițiul anului 1915—916 cu 1.342.351 tone (84,5%) din totalul producțiunei; Buzău cu 198.470 tone (8,1%); Dâmbovița cu 91.972 tone (5,8%); și Bacău cu 26.536 tone (1,6%).

Din această producțiune 664.047 tone s'au întrebuințat pentru consumul intern, iar 558.535 s'au exportat în Austro-Ungaria, Germania, Egipt, Anglia, Franța și Italia.

Personalul întrebuințat în industria petroliferă pe exercițiul anului 1915/916 a fost de 14.219, dintre cari 13.512 (95%) români și 707 (5%) străini. Personalul tehnic conducător al exploatașunilor petroliferi este de asemenea în majoritate români.

În ceea ce privește exploatarea minelor suntem încă în stadiul început. Dintre mineralele cărbunii (lignitul în deosebi) s'au extras 309.981 tone în 1915/916 pe o suprafață de 20.430 ha. În ceea ce privește carierele s'au extras mai mult piatră de construcție.

— **Problema Feminismului** — o sistematizare a elementelor ei de d-na Calypso Corneliu Botez. Tipografia „Gutenberg” — Prețul 5 lei.

D-na Calypso Corneliu Botez tratează în mod complex și judicios întreaga problemă a feminismului — în evoluția ei și în consecințele sale politico-socio-juridice. Ea monografia necesară acelor cari vroesc să cunoască adevărata mișcare a feminismului nu numai în occident, dar și la noi, și în importanța ei socială.

— **Critica Decretului-lege asupra chiriilor** din 2 Aprilie 1920 de d-l avocat Emil Ioachimovici. Tipografia „Tiparul românesc”. — Prețul 10 lei — Depozit la „Curierul Judiciar”.

E un studiu în care se arată incoerența, contradicțiile, absurditățile și dificultățile Decretului-lege asupra chiriilor.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI CURȚILOR DE APEL ȘI ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA I

Apelași: Maniny B. Djaburov, Malvina Melick și alții prin d. avocat Aug. Dumitrescu.

Intimat: Firma M. Iancovici & Co. prin d. avocați Em. Soor și B. Cernea.

Contract de locațiune. — Speculă. — Subînchiriere. — Asociațiune. — Desființarea contrac-

tului de sublocațiune ipso facto. — Art. 30, al. 1, 2, 3 din decretul-lege No. 1420/920.

Legiuitorul prin art. 30 din decretul lege No. 1420/920 în scopul de a stavili specula cu subînchirierea imobilelor, care a devenit o profesiune lucrativă fără nici un risc, prin derogare dela art. 1418 c. civ., interzice în primul aliniet subînchirierile, substituirile sau cesiunile de contracte de închiriere sub ori ce formă fie și de asociațiune și chiar dacă contractul n'ar conține

vre o restricție, afară de camerele disponibile peste trebuințele familiei și cu excepția încă a hotelurilor, hotelurilor-garni și pensiunilor din al. al II-lea.

Contractele, cari în momentul publicării decretului erau deja încheiate între chiriași principali și subinchiriași, conform al III al sus citatului articol sunt considerate nule de drept, menținându-se numai între proprietari și sub chiriași cu îndatoriri pentru aceștia de a plăti proprietarului chiria stabilită.

Prin urmare, în speță, contractul de subinchiriere încheiat între apelanții Manin B. Djaburov personal și ca tutore a minorului Ștefan Djaburov, Malvina Melick și Madeleine, H. Konudacdjian de o parte, și intimata firmă M. Iancovici, se consideră dela data de 2 Aprilie 1920 ca ne mai având ființă legală și că deci implicit au pierdut și calitatea de chiriași. (Curtea de Apel București, secția I-a, decizia civilă No. 139 din 28 Iunie 1920 prin care s'a respins apelul contra sentinței civile No. 399/920 a Trib. Ilfov secția IV. civ. corecțională).

SECȚIA II

Apelant: Tiberiu Tomescu prin d. avocat Sonescu.

Intimat: Baroul de Teleorman, lipsă.

Amnestie. — Pedepsă disciplinară. — Intră ea în cadrul decretului de amnestie No. 2009 din 1920? — Soluție afirmativă.

Înaltul decret No. 2009 din 4 Mai 1920, art. 2, prevede că toate infracțiunile dela orice lege ar decurge ele, de competența instanțelor civile sau militare, ordinare sau extraordinare, săvârșite până la data de 11 Noembrie 1918 de către acei cari în timpul războiului mondial n'au fost sub arme, nici n'au fost în serviciul armatei, sunt amnestiate, dacă aceste infracțiuni nu vor fi fost încă descoperite sau se găsesc în stare de cercetare, instrucțiune sau judecată și nu s'a dat încă o hotărâre definitivă.

Acest text general ce stabilește amnestia pentru toate faptele din orice lege ar decurge ele și de competența generală a instanțelor ordinare și extraordinare, interpretat pentru a determina faptele la cari se aplică, trebuie să cerceteze spiritul și motivele ee au călăuzit pe alcătuitorul decretului, adică împrejurările de fapt ce sprijinesc ideea că represinerea unor anumite infracțiuni închează de a fi reclamată în interesul general și că, din contra, utilitatea socială cere ca legea să acopere anume infracțiuni și să le dea uitării.

Din însuși raportul ce însoțește decretul de amnestie se vede că s'a căutat să se îndrepte starea sufletească a multora, pe care timpurile turburi ale invaziunii dușmanului i-au abătut dela ceea ce este corect și nobil, că s'a căutat să se înlăture pasiunile și resentimentele, că în fine acest val de uitare s'a întins pe cât este posibil mai mult, excluzându-se numai acele fapte grave, cari prin amnestierea lor ar constitui un pericol pentru ordinea și siguranța socială.

În alte state civilizate, de pildă în Franța, amnestia a vizat succesiv delictele de orice natură, dela crimele cele mai grave până la simplele contravențiuni sau decizii disciplinare (v. *Pandectes fr. Repertoire*, VI, No. 87) putem deduce că și alcătuitorii decretului actual (de amnestie) a înțeles, prin termenii de redactare atât de generali, să cuprindă în valul său de uitare chiar și greselile de disciplină, adică infracțiunile ce pot comite în exercitiul lor, oricare persoane supuse la datorii speciale prin regulamentele corpurilor lor, cum sunt avocații.

Prin urmare, în speță, apelanțul fiind condamnat de consiliul de disciplină al avocaților din jud. Teleorman No. 58/920 pentru faptul că a ocupat funcțiuni dela dușman, intră în cadrul decretului de amnestie. (Curtea de Apel București, secția II, decizia civilă No. 185 din 6 Iulie 1920 prin care s'a amnestiat apelanțul condamnat prin decizia No. 58/920 a Consiliului de disciplină al Baroului din jud. Teleorman).

SECȚIA III

Apelant: Zaharia Bârsan, prin d. avocat Al. Volescu

Intimat: Maria Walter, prin d. avocat Chiriceanu.

Contract de locație. — Recurs. — Casare. — Tribunalul reține afacerea în prima instanță. Există dreptul de apel? — Soluție afirmativă. Art. 24 din decretul-lege No. 1420/920 și 107 din legea judecătorilor de ocazie.

Un principiu de ordine publică este acela care prevede cele două grade de jurisdicțiune, de care nimeni nu poate fi lipsit fără voia sa.

Tribunalul prin sentința, atacată cu apel, casând cartea de judecată dată de comisiunea arbitrală de pe lângă judecătoria de ocol și reținând afacerea pe care a judecat-o în fond, nu putea să-o judece, de cât în prima instanță după competența tribunalului, de a statua asupra cererilor de reziliere a contractelor și evacuarea imobilelor, când valoarea locativă anuală excede suma de 1500 lei.

În speță, chiria anuală fiind de 4500 lei, tribunalul era competent — după casarea comisiunei arbitrale, să statueze în prima instanță, și în asemenea caz, este evident că hotărârea sa este susceptibilă de apel, căci altfel s'ar răpi părții beneficiul celor două grade de jurisdicție. Dacă tribunalul are căderea să judece uneori în ultima instanță și alteori în prima instanță, aceasta se explică prin aceea că există o limitare a competenței judecătorilor de ocazie.

Comisiile arbitrale nu o competență nelimitată, așa că dacă în intenția legiuitorului ar fi fost să considere tribunalul ca ultima instanță în diferendele venite dela comisia de arbitri, desigur că nu ar fi prevăzut în art. 24 din decret că el judecă în prima și ultima instanță după competența sa.

Așa fiind, este eronată argumentarea intimatei cum că prin apelul de față s'ar crea un al treilea grad de jurisdicțiune, ci din potrivă, dacă s'ar respinge ca inadmisibil apelul, s'ar aduce o atingere principului celor două grade de jurisdicție. (Curtea de Apel București, s. III, decizia civilă 158 din 13 Iulie 1920, prin care s'a respins incidentul de inadmisibilitatea apelului contra sentinței trib. Ilfov secția I civ. cor. No. 446/920).

SECȚIA IV

Apelant: Ministerul de Război prin d. avocat D. Niculescu.

Apelant reclamant: Const. Ionesciovici prin d. avocat N. Mitescu

Daune. — Obligațiune de a face sau a da. — Neexecutarea lor. — Se pot cere și dobândi la suma evaluată ca daună? — Soluție negativă. Art. 1088 cod. civil.

După dispozițiunile art. 1083 c. civ. în obligațiunile cari au de obiect o sumă de bani, daunele-interese, deși datorate pentru neexecutare, nu pot cuprinde decât dobânda legală și această dispoziție nu se aplică la desdănuirile ce se pot acorda în cazul neexecutării unei obligațiuni de a face, de a da sau care ar decurge dintr-un quasi delict ori altă sursă de obligațiuni. În

asemenea circumstanțe autoritatea judecătorească, judecând fondul și având toată latitudinea pentru a determina, după aprecierea lor, discreționară cuantumul desdaunărilor, pot ca, pe lângă suma determinată ca principal, să alocă a se plăti și dobânzi ca complement, calculate dela epoca de când ele pot deveni împreună cu principalul o desdaunare compensatorie a prejudiciului suferit prin neexecutare, fie anterior sau posterior chemării în judecată.

Prin urmare, în speță, Curtea apreciind cuantumul tuturor daunelor și evaluându-le la suma de 40000 lei, cererea apelantului reclamant de a i se acorda dobânzi la această sumă este nefondată. (Curtea de Apel București, secția IV, decizia civilă No. 82 din 5 Mai 1920, prin care s'a respins apelul contra sentinței No. 507/1920 a trib. Ilfov, secția IV civilă).

CURTEA DE CASAȚIE

SECȚIA I

Recurent : Alexandrina Negulescu, prin d-l av. C. Binescu.

Intimat : R. Frangopol, prin d-l av. Netter.

Contract de locațiune. — Obligațiunile locatarului. — Neexecutarea lor. — Punere în întârziere. — Art. 1420 și 1079 c. civil.

Deși art. 1420 c. c. prevede că locatarul este dator, prin însuși natura contractului, fără a fi nevoie de vre-o stipulațiune specială de a trăda locatarului lucrul închiriat, sau arendat și de a face ca acesta să se poată folosi neîmpiedecat de lucrul închiriat pe tot timpul duratei contractului, totuși într-o cât este vorba de o obligațiune de a face, locatarul în caz de neexecutare urmează a fi pus în întârziere după regulile prevăzute de art. 1079 c. c. (Cas. I, Deciziunea No. 659 din 18 Iunie 1920, prin care s'a admis recursul contra Deciziei Curții de Apel Constanța No. 7/1920).

Recurent : Procurorul G-ral al Curții de Casație.

Decrete-lege. — Constituționalitatea lor. — Instanțele judecătorești nu pot înlătura aplicarea lor pe motivul că s'a revenit la starea normală și adunarea națională a fost constituită.

Decretele-legi — în speță decretul-lege No. 1480 din Ianuarie 1917 — fiind date de puterea executivă, cu caracter de legi, în virtutea dreptului de necesitate co-i-a fost recunoscut în timp de război și în împrejurări extraordinare, instanțele judecătorești nu pot să țină seama de aplicarea lor sub cuvânt că ar fi încetat situația anormală și adunarea națională a fost constituită. Prin acest mod de a hotărî, instanțele judecătorești ar eși din sfera atribuțiilor lor și ar împieta asupra drepturilor puterii executive. (Cas. I, Deciziunea No. 261 din 18 Iunie 1920, prin care s'a admis recursul făcut în interesul legii de Procurorul General al Curții de Casație în contra jurnalului No. 410/1920 al Trib. Teleorman, dat în procesul dintre Petre D. Roman și Petre Tlescu).

SECȚIA II

Recurent : Ilic sin Herșcu și alții, lipsă.

Delict de acapurare. — Apel făcut de procuror. — Termenul în care se declară. — Aplicatiunea dispozițiilor din legea judecătorilor de ocoale. — Art. 31 din legea măsurilor excepționale.

Art. 31 din legea măsurilor excepționale, relativ la delictul de acapurare de alimente, după care apelul în asemenea materie se declară în termen de 3 zile de la pronunțarea cărții de judecată, este special apelului infractorului, ministerului industriei și celorlalte persoane cărora li s'au acordat acest drept, iar nu și apelului procurorului, ale cărui forme și termene sunt regulate de legea judecătorilor de ocoale, după care el curge de la comunicarea copiei după cartea de judecată iar nu de la pronunțare și poate fi introdus și la greș judecătoriei. — (Cas. II, deciziunea penală No. 826 din 11 Iunie 1920, prin care s'a respins recursul contra sentinței No. 1760/1916 a Trib. Botoșani).

SECȚIA III

Recurent : Aurelian Arsenescu, prin d-nii av. Al. N. Ionescu Gh. M. Dumitrescu și B. Cornea.

Intimat : Ministerul de interne, Direcțiunea G-rală a P. T. T., prin d-nii av. I. Gr. Pereteanu și C. Plesniță.

Funcționar telegrafo-postal. — Punere din oficiu la pensiu în interesul serviciului. — Aprecierea administrației superioare. — Formaliități cerute. — Controlul Inaltei Curți în această privință. — Art. 101 din regulamentul legii de pensii și art. 46 din lege.

Din combinațiunile art. 101 al. 3 din regulamentul legii de pensii și a art. 46 din lege, rezultă că, aprecierea incapacității de lucru a unui funcționar, ca temei pentru punerea lui la retragere din oficiu în interesul serviciului este lăsată de lege la facultatea absolută a administrațiunii respective, înalta Curte de Casație neputând censura măsura luată decât numai din punctul de vedere al îndeplinirii formalităților cerute de lege și anume dacă s'ar arătat în deciziunea de trecere la pensiu semnata de șeful departamentului sau administrației respective, în care din cazurile de interes de serviciu specificate în art. 101 din regulament intră cazul funcționarului pus în retragere. (Cas. III, Deciziunea No. 259 din 5 Iulie 1920, prin care s'a declarat ilegală punerea la retragere din oficiu a recurentului din funcțiunea de subdirector general P. T. T.).

Sub presă în Editura Curierului Judiciar : Legile referitoare la Procedura penală ungără rămase în vigoare în Transilvania, Banat etc. cuprinzând : legea despre procedura penală cu toate modificările și completările ulterioare, legea despre Curțile cu jurați, legea penală referitoare la infractorii minori și regulamentul privitor la procedura pentru contravențiunile la monopoluri, traduse de D-nii : Romul Pop, Președinte la Curtea de Apel Tg. Mureș și Vl. Macrodineanu, consilier la acea curte, fost Prim-procuror și președinte de Tribunal în vechiul regat.

Lucrarea va cuprinde 20 coale tipar, format mare. Prețul cu care se va pune în vânzare e 40 lei. Pentru cei cari se vor înscrie ca abonați și vor achita anticipat, vor plăti numai 35 lei.

Abonamentele se primesc pe listele ce s'au trimis și la București la „Curierul Judiciar” prin mandat postal. Amatorii să se grăbească a se înscrie, căci din cauza scumpirii hârtiei se tipărește un număr restrâns de volume.

A apărut Legea asupra taxelor de timbru și înregistrare, cu modificările aduse prin Decretele-legi No. 1693 și 2221 bis/1920, și expunerea de motive și indexul alfabetic, întocmita de D-l E. C. Decusară. Tipărită pe hârtie velină. Prețul 10 lei. Depozit general la „Curierul Judiciar”.